

2ika

základní škola Zlín s. r. o.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM • OTEVŘENÁ ŠKOLA • ZPRACOVÁN DLE RVP ZV V PLATNÉM ZNĚNÍ

2ika, základní škola Zlín s. r. o.
Divadelní 3242/6
760 00, Zlín

Ředitel:

Mgr. Iva Mikušová, dipl. um.

Kontakty:

Email: info@2ika.cz

Tel: 731941155

Zřizovatel školy:

2ika, základní škola Zlín s. r. o.
Jabloňová 524
76314, Zlín – Kostelec
IČO: 04367740
IZO: 181 123 100

Č. j. 2ika/2021/0061

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021

Projednán v pedagogické radě dne: 30. 8. 2021

Projednán ve školské radě dne: 31. 8. 2021

Ve Zlíně dne 30. 8. 2021

ředitel školy: Mgr. Iva Mikušová, dipl. um

info@2ika.cz

731941155

OBSAH

1. Identifikační údaje školy	3
2. Charakteristika školy	4
2.1. Velikost, úplnost školy, umístění a historie	4
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3. Charakteristika žáků	6
2.4. Spolupráce s rodiči a dalšími partnery	7
2.5. Vlastní hodnocení školy	9
2.5.1. Oblasti vlastního hodnocení školy	9
2.5.1.1. Program školy	9
2.5.1.2. Podmínky ke vzdělávání	10
2.5.1.3. Průběh vzdělávání žáků	10
2.5.1.4. Výsledky vzdělávání žáků	11
2.5.1.5. Podpora žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy	11
2.5.1.6. Řízení školy	12
2.5.1.7. Úroveň výsledků práce školy	12
2.5.2. Hodnotící standardy	13
2.5.3. Dlouhodobé projekty	15
3. Charakteristika ŠVP	16
3.1. Zaměření školy	16
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	17
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
3.3.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory	20
3.3.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzděl. plánu	20
3.3.3. Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP	21
3.3.4. Specifikace případných prováděných podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními potřebami	21
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	22
3.5. Začlenění průřezových témat	25
4. Učební plán	30
5. Učební osnovy	34
5.1. Učební osnovy pro 1. stupeň	34
5.1.1. Svět v souvislostech	34
5.2. Učební osnovy pro 2. stupeň	75
5.2.1. Svět v souvislostech	75
5.2.2. Český jazyk	117
5.2.3. Anglický jazyk	124
5.2.4. Německý jazyk	128
5.2.5. Matematika	132
5.2.6. Svět vědy	138
6. Pravidla pro vzdělávání distančním způsobem	146
7. Pravidla pro hodnocení žáků	148
7.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou	148
7.1.1. Zásady klasifikace a hodnocení	149
7.1.1.1. Stupně klasifikace a hodnocení	149
7.1.1.2. Obecné zásady pro získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci	152

7.1.1.3.	Zásady hodnocení prospěchu	152
7.1.1.4.	Zásady hodnocení chování	154
7.1.1.5.	Zásady hodnocení slovního	154
7.1.1.6.	Zásady sebehodnocení žáků	158
7.1.1.7.	Zásady hodnocení skupinové práce	159
7.1.2.	Kritéria hodnocení ve vyučovacích předmětech	162
7.1.2.1.	Kritéria hodnocení v předmětech s převahou teoretického zaměření	162
7.1.2.2.	Kritéria hodnocení v předmětech s převahou výchovného zaměření	165
7.1.3.	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	166
7.1.4.	Komisionální a opravné zkoušky	167

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Žika, základní škola Zlín s. r. o.
Divadelní 3242/6
760 00, Zlín

Ředitel:

Mgr. Iva Mikušová, dipl. um.

Koordinátor ŠVP:

Mgr. et Mgr. Kamila Toncrová

Kontakty:

Email: info@zika.cz

Tel: 731941155

Zřizovatel školy:

Žika, základní škola Zlín s. r. o.
Jabloňová 524
76314, Zlín – Kostelec

IČO: 04367740

IZO: 181 123 100

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. VELIKOST, ÚPLNOST ŠKOLY, UMÍSTĚNÍ A HISTORIE

Zika, základní škola Zlín s. r. o. (dále jen ZŠ Zika / základní škola Zika), je plně organizovanou základní školou s devíti postupnými ročníky, jejichž absolvováním získá žák základní vzdělání. Součástí školy je školní jídelna – výdejna stravy a školní družina. Kapacita základní školy je 120 žáků. Při základní škole Zika je dle zákona 561/2004 Sb. (Školský zákon) zřízena školská rada.

Od školního roku 2021-2022 působí ZŠ Zika v budově Regina v centru města Zlín. Sousedí s vysokoškolskými kolejemi Univerzity Tomáše Bati, budovou Městského divadla Zlín, kostelem sv. Filipa a Jakuba. Budova je umístěna v blízkosti hlavního zlínského náměstí, náměstí Míru, zlínského zámku s parkem, poblíž leží také revitalizovaný centrální městský park Komenského, budova městských lázní, atletický stadion Emila Zátopka i budova Kongresového centra Zlín, v níž sídlí Filharmonie Bohuslava Martinů. V docházkové vzdálenosti se nachází též hlavní dopravní uzly železniční, městské, příměstské i meziměstské hromadné dopravy.

Funkcionalistická pětipodlažní budova Regina byla vybudována v letech 1937-1938 jako budova kláštera dle návrhu architekta Miroslava Lorence. Po sametové revoluci v roce 1989 bylo 2.NP a 3.NP vyčleněno pro umístění nově vzniklé církevní základní školy. Ta se později přestěhovala do nových prostor, školské prostory v budově však zůstaly, od školního roku 2021-2022 je využívá základní škola Zika.

Základní škola Zika navazuje na předchozí činnost společnosti iKa education, s. r. o., a jejím cílem je poskytovat kvalitní a individualizované vzdělávání žákům 1.-9. třídy. Svou pedagogickou koncepcí doplňuje nabídku základních škol na území města a navazuje na tradici pokrokového konceptu baťovských reformních škol. Záměr zřízení základní školy a její zápis do rejstříku škol a školských zařízení vychází z pětileté zkušenosti společnosti jako poskytovatele individuálního vzdělávání pro několik desítek dětí, pro něž bylo doporučeno vzdělávání s vysokou mírou individualizace, jíž nemohly dostupné základní školy v místě poskytnout. V naší škole vnímáme, že každé dítě je individualita se svými specifickými potřebami a snažíme se je provázet na jeho cestě a pomáhat mu rozvíjet jeho potenciál. Pečujeme tak o všechny žáky, ať už se jedná o specifické potřeby vyplývající z jejich nadání nebo naopak specifických poruch učení, výkonnostní sportovce, děti z bilingvních rodin, děti se zvýšenou mírou citlivosti, zdravotně či sociálně hendikepované apod. Náš pedagogický koncept umožňuje integrovat do školního kolektivu žáky s velmi odlišnými vzdělávacími

potřebami i žáky bez speciálních potřeb. Tato skutečnost přispívá k výchově tolerantních, ohleduplných občanů respektujících druhé a zodpovědných za svou práci.

Pro kvalitní vzdělávání má škola také výborné materiální podmínky, učebny jsou vybaveny variabilním nábytkem, bohatým výběrem pomůcek pro podporu různých druhů a oblastí učení (zejména Montessori pomůcky, ale i další) a také moderní výpočetní technikou.

2.2. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor je tvořen vesměs zkušenými pedagogy, ale i mladými nadšenými kolegy, společně jsou všichni zapálení pro svou práci a plamínek nadšení pro objevování světa usilují předávat dětem. Kmenoví pedagogové jsou plně kvalifikovaní, nebo si kvalifikaci doplňují patřičným studiem. Součástí pedagogického sboru jsou externí spolupracovníci, zkušení pedagogové pro výuku hudebních nástrojů a také rodilí mluvčí, kteří působí jako externí asistenti výuky jazyků a poskytují ve spolupráci s kvalifikovanými vyučujícími žákům kontakt s cizím jazykem v jeho ryzí podobě a propojení s reálným životem.

Škola také podporuje průběžné vzdělávání pedagogického sboru i vedoucích pracovníků v rámci kvalifikačního, odborného i osobnostního rozvoje (podle možností a zaměření jednotlivých např. využití programů DVPP, mentoring a kolegiální sdílení, program osobního rozvoje a další). Někteří pedagogové jsou absolventi kurzů různých, i alternativních, pedagogických systémů (např. Montessori, Waldorf, intuitivní pedagogika, matematika profesora Hejného).

Tak, jako vede škola k soustavnému rozvoji osobnosti dětí, stejně pečuje i rozvoj osobností svých učitelů. Vzdělávání vnímáme jako celoživotní cestu vycházející z vnitřní potřeby člověka.

Učitel v ZŠ Žižka:

- inspiruje
- podporuje
- naslouchá
- provází
- hledá souvislosti
- nabízí
- vytváří bezpečné a připravené prostředí

Škola využívá také spolupráce se školním psychologem, který je k dispozici nejen pro řešení problémových situací, ale také pro průběžnou práci s žákovskými kolektivy a podporu pedagogů.

V široké míře využívá škola také externí odborníky, kteří s pomocí různých forem zapojení do výuky, např. i pomocí vzdáleného přístupu, přibližují žákům zajímavé a hluboké poznatky ze svých oborů a předávají své nadšení a zaujetí jako možnou inspiraci pro další, třeba i profesní, směřování žáků.

2.3. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Základní škola Zika se prezentuje jako „otevřená škola“, která je otevřena všem zájemcům o vzdělávání hledajícím respektující přístup a propojení učení s reálným životem.

Většina žáků školy pochází přímo z města Zlína, případně nejbližšího okolí, ale někteří do školy také dojíždí z místa bydliště vzdáleného i několik desítek kilometrů.

Škola v rámci individuálního přístupu podporuje každé dítě v poznávání jeho silných i slabých stránek a v dosažení jeho individuálního maximálního pokroku s respektem k jeho potřebám a možnostem. Vytváříme společně s rodiči optimální podmínky pro vzdělávání každého žáka, včetně zmíněných žáků nadaných, žáků se specifickými poruchami učení, výkonnostních sportovců, dětí z bilingvních rodin, dětí se zvýšenou mírou citlivosti, zdravotně či sociálně hendikepovaných apod.

Základem pro takovou podporu je vzájemný soulad rodiny a školy a oboustranná důvěra.

2.4. SPOLUPRÁCE S RODIČI A DALŠÍMI PARTNERY

Součástí pedagogické koncepce základní školy Zika a v souladu s cíli základního vzdělávání dle školského zákona je otevřenost dovnitř, směrem k žákům, pedagogům i navenek, směrem k rodičům, veřejnosti, dalším institucím a organizacím i celé společnosti, která má vést „... k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění“ (§ 44 zák. č. 561/2004 Sb. - Školský zákon).

Rodiče jsou spolu s širší rodinou nedílnou součástí výchovného a vzdělávacího působení na dítě. V základní škole Zika vnímáme tuto skutečnost tak, že nikoli rodina vstupuje do školy, ale škola do rodiny. Společně vytváříme rodinné prostředí důvěry, podpory a respektu. Takové podmínky jsou nejlepším předpokladem k tomu, aby dítě v prostředí bezpečí a bezvýhradného přijetí mohlo vlastními pokusy a omyly docházet k poznání.

S rodiči jsme proto v úzkém a pravidelném kontaktu, sladujeme svůj postup ve vzájemné důvěře a s ohledem na nejlepší zájem dítěte, našeho žáka. Součástí spolupráce je otevřenost k potřebám rodičů řešit individuální otázky ve vzdělávání, možnost průběžných konzultací s pedagogy i vedením školy osobně, telefonicky či jinou formou vzdálené komunikace, pravidelná setkání dítě – rodič – učitel v průběhu školního roku, zpravidla spojená s hodnocením a sebehodnocením dítěte za určité vzdělávací období.

Rodiče si také volí svého zástupce do školské rady.

Využíváme též zapojení rodičů i dalších členů rodin do života školy, například formou prezentace jejich profese a sdílení pracovních zkušeností, koníčků a dovedností jako obohacující a inspirativní podněty pro směřování našich žáků k výběru povolání či aktivní zájmové činnosti. Rodiče jsou vítáni ke sdílení svých životních, například cestovatelských či jiných, zkušeností a zážitků.

Vytváříme také prostor pro setkávání celé komunity spojené s působením základní školy Zika pořádáním různých slavností, výstav, koncertů a prezentací, výprav, výletů a exkurzí, na jejichž organizaci se společně podílejí žáci, škola i rodiny.

Podle aktuálních možností a podmínek se ZŠ 2ika zapojuje také do spolupráce s jinými školami a institucemi.

Dlouhodobé přátelství a vzájemná podpora pojí základní školu 2ika zejména s Mezinárodní Montessori základní školou Perlička v Brně, s níž ZŠ 2ika sdílí podobné vize a přístupy a již vděčí za podporu v počátcích svého působení, a také s Masarykovou základní školou Tanvald, kde ve spolupráci založené na dlouholetém přátelství a podpoře využíváme možnosti poznávat trochu jiný svět příhraničí, vnímat odlišné životní podmínky a vzájemně se obohacovat spoluprací a zážitky.

Základní škola 2ika je otevřená ve sdílení svých zkušeností s ostatními školami i studenty připravujícími se na svou pedagogickou dráhu, podle aktuálních možností probíhá například spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně a Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně.

V rámci společenské zodpovědnosti škola spolupracuje s Domovem pro seniory Burešov, zapojujeme se také do charitativních sbírek a projektů (např. Krabice od bot, Ježíškova vnučata). Plánujeme dále společensky prospěšnou aktivitu společně s našimi žáky rozvíjet, v rámci jejich projektů a na základě jejich podnětů chceme postupně naše aktivity rozšiřovat.

Škola spolupracuje s institucemi podporující vzdělávání jako je pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, Institut na podporu inovativního vzdělávání, sdružení alternativních škol aj.

2.5. VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Podle § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školského zákona) a příslušné vyhlášky (vyhl. č.15/2005 Sb.) je vlastní hodnocení školy povinnou a důležitou součástí práce školy (týká se všech druhů i stupňů škol).

Vlastní hodnocení je realizováno v průběhu školního roku v souladu s plánem projednaným pedagogickou radou. Vlastní hodnocení je základní dokument pomáhající v neustálém postupném zlepšování kvality vzdělávání ve škole, odhalování, pojmenování a využívání znalosti silných i slabých stránek, slouží také jako podklad pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy, která je následně předložena školské radě ke schválení.

2.5.1. OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy sleduje následující oblasti:

- program školy
- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání žáků
- výsledky vzdělávání žáků
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy
- řízení školy
- úroveň výsledků práce školy

2.5.1.1. Program školy

sledované jevy: soulad ŠVP s RVP; další programová nabídka např. pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, variabilita ŠVP – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata;

kritéria: plnění ŠVP; relace mezi ŠVP a potřebami a podmínkami školy, soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a rodičů; variabilita ŠVP;

nástroje: kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP; vlastní hodnocení učitelů a žáků; sledování poptávky a potřeb žáků a rodičů;

2.5.1.2. Podmínky ke vzdělávání

sledované jevy: vliv personálních podmínek na vzdělávání; materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky; kvalita pracovního prostředí školy; efektivita využívání finančních zdrojů; rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty);

kritéria: stabilita personálu a jeho kvalifikovanost; tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání; pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků; funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor; kvalita podmínek pro jednání s rodiči a dalšími osobami ve škole; vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat – tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem; efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy; zabezpečování nadstandardních zdrojů (mj. účast v projektech, grantech)

nástroje: pozorování, kontrola dokumentace a plnění plánů DVPP; skupinová diskuse; sebehodnocení vedení školy; sebehodnocení učitelů a žáků; zhodnocení inventarizace;

2.5.1.3. Průběh vzdělávání žáků

sledované jevy: průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP; dokument ŠVP – pravidla hodnocení;

kritéria: podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP; kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima; vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a k cílům výuky); návaznost učiva; rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků; účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování; využívání sociálních forem vzdělávání; využívání metod samostatné práce žáků; individuální přístup k výuce; efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické techniky; prostor pro individuální nebo skupinové aktivity; uplatnění kooperativní techniky učení; využití vstupních motivačních metod; motivace v průběhu výuky; dodržování stanovených pravidel hodnocení; prověřování výchozích znalostí a dovedností; průběžné vyhodnocování výsledků učení; vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení; prostor pro vyjadřování vlastního názoru; dodržování pravidel komunikace; psychosociální podmínky výuky;

nástroje: vedení a sledování kvality školní dokumentace; kontrola a pozorování; skupinová diskuse; sebehodnocení vedení školy; sebehodnocení třídních učitelů, učitelů; sebehodnocení žáků (např. technikou volného psaní);

2.5.1.4. Výsledky vzdělávání žáků

sledované jevy: výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání;

kritéria: efektivita systému zjišťování výsledků vzdělávání; dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP; zvládnutí očekávaných výstupů; používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení); dovednost spolupracovat; dovednost komunikovat; pracovní dovednosti; počet neúspěšných a trestaných žáků; stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami; výsledky v testech; uplatnění žáků – absolventů; výsledky žáků v soutěžích; zapojení žáků do mimoškolních aktivit a společenského života; reprezentace školy; existence zřetelného společenského a kulturního chování žáků a jejich dobré disciplíny

nástroje: vedení a sledování školní dokumentace; zjišťování souladu průběhu vzdělávání a dosahování výstupů a kompetencí dle ŠVP; kontrola a pozorování; skupinová diskuse; sebehodnocení vedení školy; sebehodnocení třídních učitelů, učitelů; sebehodnocení žáků (např. technikou volného psaní);

2.5.1.5. Podpora žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

sledované jevy: kvalita výchovného poradenství; přístup k informacím a jejich přenos; kvalita a využívání žákovské a rodičovské iniciativy; vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání; vztahy se zřizovatelem a školskou radou; klima, kultura, étos školy;

kritéria: kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů; přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím; četnost a kvalita poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků; kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek; úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC; existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu; existence zřetelně přívětivého prostředí; existence důvěry žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy; úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů;

nástroje: vedení a sledování kvality školní dokumentace; pozorování; skupinová diskuse; sebehodnocení vedení školy; sebehodnocení třídních učitelů, učitelů; sebehodnocení žáků (např. technikou volného psaní); rozhovory s rodiči, učiteli, žáky a dalšími aktéry ve vzdělávání; ankety a dotazníky, další hodnocení a měřicí standardizované nástroje;

2.5.1.6. Řízení školy

sledované jevy: kvalita systémového řízení; plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, plán kontrol); efektivita organizace školy; metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudiu; systém vedení pedagogických pracovníků – především efektivita výsledků hospitací; kontrolní systém; dokumenty – koncepční záměr rozvoje školy, školní řád, pravidla hodnocení;

kritéria: vyhodnitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy; realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu; koncepčnost řídicích činností ve škole – jejich zřetelná strategie; míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy; účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy; účelnost rozvrhu hodin; kvalita a efektivita školního řádu; koncepční zajištění personálního rozvoje; systém dalšího vzdělávání pracovníků a samostudia ve vazbě k realizovanému vzdělávacímu programu, potřebám školy a dalšímu rozvoji školy; zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím; systém prosazování progresivních trendů vzdělávání; kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci); kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé); kvalita kontroly provozu (vedení školy);

nástroje: vedení a sledování kvality školní dokumentace; kontrola a pozorování; skupinová diskuse; sebehodnocení vedení školy; sebehodnocení učitelů a žáků; ankety a dotazníky;

2.5.1.7. Úroveň výsledků práce školy

sledované jevy: kvalita výsledků vzdělávání; prezentace školy; spolupráce s partnery; organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav; dokument – výroční zpráva

kritéria: zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání; propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy; četnost a úroveň prezentace školy na veřejnosti a odezva; zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit; organizace vystoupení, koncertů, výstav; účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách; účast žáků a rodičů na akcích školy a reprezentace mimo školu; kvalita a četnost spolupráce školy s ostatními subjekty; kvalita výroční zprávy

nástroje: vedení záznamů; hodnocení výsledků akcí; skupinová diskuse; sdílení zkušeností.

2.5.2. HODNOTICÍ STANDARDY

Standard kvalitní školy

- demokratické, srozumitelné a silné vedení, které zdůrazňuje vzdělávací cíle školy;
- vedení školy účinně, týmově řídí školu, zná sbor, vztahy a komunikace probíhají s vědomím sociálních rolí;
- vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se;
- vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky;
- učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy;
- učitelé se ztotožňují s cíli výuky a výchovy a spolupracují při jejich realizaci;
- škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti;
- učitelé adaptují výuku pro potřeby žáků, opravují neporozumění, používají různé vyučovací techniky a strategie;
- učitelé cítí a projevují odpovědnost za výsledky vzdělávání;
- škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními);
- učitelé vycházejí z předpokladu, že všichni žáci se mohou vzdělávat;
- učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je kvalita školy a výuky, nikoli domácí zázemí žáků;
- učitelé dokáží být flexibilní k množství témat při výuce, výběru vyučovacích metod; často používají interaktivní výuku spolu s její individualizací, která bere na zřetel možnosti žáka;
- učitelé jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života, žáci je respektují;
- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot;
- ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí;
- škola má kulturní, dynamicky se proměňující pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé;
- škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a jsou kolegiální a profesionální;
- učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání;
- interakce učitel – žák má vysokou úroveň;
- škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu

Standard kvalitního vzdělávání

- vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP;
- cílům odpovídá obsah, metody a struktura hodiny;
- výuka navazuje, využívá dosavadních znalostí;
- jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou;
- učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem;
- v opakovacích či procvičovacích částech učitel poskytuje prostor k aktivitě žáků;
- učitel zvládá technologie moderního vyučování – deduktivní a induktivní vyučovací postupy, techniky metod výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, kooperativního učení;
- žáci mají příležitost organizovat svou vlastní činnost;
- učitel udržuje zájem o výuku způsobem své práce a jednání, korekcemi apod.;
- činnosti jsou střídány, vytváří se prostor k odstranění únavy;
- v úvodu hodiny učitel vstřícně a nápaditě motivuje žáky;
- v průběhu vyučování vytváří učitel prostor k rekapitulaci, ohodnocení, motivaci;
- učitel aktualizuje učivo;
- učitel průběžně hodnotí snahu, výkon, individuální pokrok;
- učitel hodnotí úspěšnost žáka v kontextu jeho dispozic, zejména formativně a diagnosticky;
- učitel hodnotí s vědomím motivace žáka k další práci;
- učitel využívá širokou škálu možností hodnocení;
- učitel vhodně využívá opatření k posílení kázně a zvládá kázeň ve třídě;
- učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování;
- učitel podněcuje k úsudku;
- učitel respektuje potřebu dovednosti písemné komunikace;
- klima ve třídě je otevřené, vlídné s laskavou autoritou učitele;
- učitel působí na žáky povzbuzujícím způsobem, podporuje jejich sebevědomí, jedná důstojně a s úctou;
- učitel umí řešit konfliktní situace;
- učitel si umí říct o pomoc a podporu;
- výuka má prosociální dopad;
- kázeň není vynucovaná, je důsledkem pozitivního klimatu a učitelova stylu práce.

Standard kvalitního managementu

- existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy;
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu;
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky;
- vedení školy řídí rozvoj školy;
- jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení);
- podporují se kreativní a na rozvoji školy participující zaměstnanci;
- investuje se do lidí (vzdělávání, studium, podmínky, podpora);
- existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení);
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu;
- pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci – osobnosti, image, normy jednání, hodnoty);
- dění ve škole se orientuje na službu (potřeby) žákům, rodičům, veřejnosti (klientům);
- rozvoj školy je vnímán jako zlepšení uspokojení klientů;
- rozvoj školy je realizován na základě vlastního rozhodnutí;
- existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější;
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů;
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce.

2.6. DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola je otevřená podnětům a inspiraci zvenjšku, navazujeme spolupráci s organizacemi zaměřenými nejen na vzdělávání, ale především s celospolečenským přínosem. Spolupracujeme s ekologickou organizací Green Life zaměřenou na ochranu přírody České republiky i různých oblastí světa ve formě přednášek a projektů, s místní ekologickou organizací Čtyřlístek ve formě workshopů. Organizace Post Bellum – Paměť národa nás obohacuje workshopy, kde si žáci mohou prožít historii na bázi reálných příběhů. Dlouhodobě spolupracujeme s organizací intuitivní pedagogiky Kvítek, která u žáků rozvíjí především komunikativní, pracovní a sociální kompetence formou intuitivních her.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program základní školy Zika je vytvořen s cílem dosáhnout celkového rozvoje osobnosti žáka, který při ukončení povinné školní docházky bude vstupovat do další životní etapy jako osobnost vědomá si svých silných i slabých stránek, vědomá si zodpovědnosti za svou rodinu i společnost, schopná kvalitní práce i spolupráce a motivovaná se dále učit a vzdělávat. V souladu s moderními pedagogickými koncepcemi umožňuje ŠVP ZŠ Zika uplatňovat prvky a principy otevřeného vyučování.

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Základní škola Zika usiluje o harmonický a celostní rozvoj žáka. Těžištěm pro pedagogické působení na žáka je důvěra mezi všemi účastníky vzdělávání, školou, rodinou i žáky. V bezpečném prostředí tak může škola uplatňovat individuální přístup ke všem svým žákům podle jejich aktuálních potřeb a pomáhat jim v cestě k dosažení vzdělávacích cílů.

Základem naší práce je vytvoření **prostředí vzájemné důvěry a otevřenosti**, v němž mohou všichni aktéři vzdělávacího procesu rozvíjet svůj potenciál a plně se realizovat. Uplatňujeme individuální přístup k dítěti a partnerskou spolupráci s rodinou i širší společností. Ve škole podněcujeme tvořivost a zvědavost, vedeme žáky k zájmu o okolí a společnost a k uvědomění si zodpovědnosti za svět kolem sebe. Vytváříme podmínky pro rozvoj kritického myšlení, schopnost orientovat se v problémech, rozeznávat je a řešit, přijímat změny a přizpůsobovat se jim aktivně.

Naše **metodické postupy** vycházejí z poznatků moderní pedagogické a psychologické vědy o procesech učení a fungování lidského mozku, které vyplývají z poznatků významných osobností (např. Komenského, Piageta, Vygotského, Gardnera, Deweyho) a z alternativních pedagogických koncepcí, zejména z pedagogiky Marie Montessori, principů otevřeného vyučování, programu Step by Step nebo waldorfské pedagogiky. Také bychom rádi navázali na **tradiici zlínských reformních škol**; měli jsme možnost setkat se s některými jejich absolventy a ocenit přínos tohoto pokrokového vzdělávacího hnutí spjatého se Zlínem. Na druhou stranu vnímáme potřebu otevřít se světu a zaměřit se na zvýšenou podporu jazykového vzdělávání s důrazem na výchovu v evropských a světových souvislostech. Tato naše otevřenost vede k tomu, že naši školu navštěvují žáci z bilingvních rodin.

Obecné poznatky o vývojové psychologii potvrzují, že **individuální přístup k dítěti je nutný pro jeho harmonický rozvoj**. Každé dítě je originální osobností, s vlastním

temperamentem, potřebami a způsobem jejich uspokojování, stylem učení, schopnostmi, zájmy a strukturou inteligence.

Cílem naší školy je vytvořit prostředí a podmínky pro harmonický rozvoj všech našich žáků. Naším východiskem je **na dítě orientovaná výchova a vzdělávání.** Jejím základem jsou **principy humanismu a demokracie,** které se ve výchově projevují uplatňováním vysoké míry individualizace, schopností začlenit jedince s odlišnými specifickými vzdělávacími potřebami do kolektivu, respektem k odlišnostem včetně rozdílů kulturních, vnímáním zodpovědnosti jedince za svět a pěstováním angažovaného zájmu o prostředí, v němž žijeme. Ústřední postavou vzdělávacího procesu není učitel, ale ve středu pozornosti se ocitá žák a jeho potřeby a zájmy. Tato strategie vychází z moderního přístupu k učení a vědeckých poznatků pedagogiky a psychologie. Učení probíhá ve vzájemném respektu, partnerství a důvěře. Tyto principy jsou uplatňovány prostřednictvím základních strategií: sociálně-vztahových, organizačních, metodických, kurikulárních, diagnostických a hodnoticích. Tyto strategie jsou uplatňovány komplexně, vzájemně se doplňují a podporují.

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Základem **sociálně-vztahové strategie** je vytvoření podmínek pro spolupráci jak mezi žáky, tak v pedagogickém týmu. Spolupráce je nosným prvkem sociálního prostředí a vytváří atmosféru důvěry a podpory. Podmínkou efektivního učení je **pozitivní atmosféra** ve třídě, oproštěná od obav z možných chyb a omylů a postavena na principu, že chyby pomáhají učení. Upřímný zájem dospělých (učitelů i rodičů) a jejich podpora pomáhají dítěti překonávat překážky v procesu učení. Děti předávají získanou podporu dalším spolužákům a posilují tak své sociální kompetence a schopnost empatie. Aktivní účast každého dítěte na procesu učení, jeho angažovanost, předpokládá určitý podíl sebeřízení a zodpovědnosti za vlastní práci i podíl na procesu učení v kolektivu. Dalším pilířem je kvalitní vztah mezi školou a rodinou a rozšíření spolupráce na širší komunitu, obohacení kulturního a společenského prostředí města, v němž bude škola působit (např. pořádáním vzdělávacích seminářů za účasti významných osobností současné pedagogiky, pořádání kulturních akcí s účastí žáků a pedagogů školy, účast na kulturním životě města, výchova poučených a angažovaných budoucích účastníků kulturního života města).

Spolupráce je hlavním prostředkem k uplatňování **strategie pedagogické** a na ni navazující **strategie organizační.** Práce ve skupinách, **kooperativní učení,** projektové

vyučování, integrovaná tematická výuka, "learning by doing" – činnostní učení jsou základními stavebními kameny vyučování. V rámci individualizace jsou společné učební aktivity doplněny individuální samostatnou prací každého žáka, v níž plní výstupy dle svých individuálních možností a schopností v rámci učebního plánu. Pro tuto práci je žákům připraveno podnětné prostředí vybavené kvalitními a bohatými učebními pomůckami a dalšími materiály, které umožňují žákům učební pokroky na základě **konstruktivistického přístupu**. S ohledem na poznatky psychologie o procesech učení je vytvořen částečně **flexibilní pracovní plán** a jemu přizpůsobený rozvrh, který žákům umožňuje ponořit se do řešeného problému a učiva bez rušivého vytrhávání. Skupiny tříd jsou na prvním stupni smíšené vždy po dvou až třech ročnících, žáci na druhém stupni mají možnost rozvíjet schopnosti spolupráce ve smíšeném týmu v rámci projektů. Zmíněné propojování žáků dává velký **prostor ke spolupráci**, vzájemné inspiraci a obohacování, umožňuje také nalézt žákům vhodného pracovního partnera odpovídající úrovně poznání v určitých oblastech. Žáci tak mohou v kooperaci vhodně a účinně rozvíjet své kompetence, zejména komunikativní, sociální a personální, ale také občanské a další podle typu společné práce. Spolupráce a podíl na vytváření pravidel vede žáky k pocitu zodpovědnosti za společné prostředí a klima ve škole. Napomáhá tak k pocitu pospolitosti a soudržnosti, účinně pomáhá předcházet negativním jevům mezi žáky, při výskytu problému napomáhá k jejich efektivnímu řešení.

Kurikulární strategie vychází z výše popsaných metod a postupů a na základě všeobecných závazných kurikulárních dokumentů Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) a Standardy pro základní vzdělávání vedou k vytváření školního a třídního kurikula a na úrovni individuálních potřeb žáků a k případné tvorbě individuálních vzdělávacích plánů. Dosahování očekávaných výstupů v uzlových bodech a provázání kompetenčního rámce s očekávanými výstupy, tedy cíli vzdělávání, jsou důležitými milníky vzdělávacího procesu. Principy otevřeného vyučování se částečně promítají do školní práce a pomáhají k utváření a rozvoji všech klíčových kompetencí. Škola se otevírá jak žákům (dovnitř – otevřené vyučování), tak i rodičům a veřejnosti (navenek). Poznatky se více integrují, často se stírá hranice mezi tradičními vyučovacími hodinami, podle aktuální situace a tématu se využívá integrované tematické výuky a projektového vyučování. Učitel samozřejmě určitý čas vysvětluje a předvádí, k pochopení a dobrému zažití látky je však oproti klasickému pojetí školy dán žákům velký prostor pro samostatnou práci. Mění se role vyučujícího – kontroluje sice učení žáků, neřídí však jejich každý krok. Žáci mají možnost ve vymezeném čase pracovat vlastním tempem na určitých tématech (tzv. volná práce). Důraz je při volné práci kladen také

na rozvoj sociálních vztahů a rozvoj třídního společenství. Významnou roli pak hraje vzájemná komunikace.

Významným pilířem je **rozšířená výuka hudby** a dalších **uměleckých oborů**, která vede ke kultivaci žáků a komplexnímu rozvoji jejich osobností, zároveň působí na rozvoj mozku, napomáhá komplexnímu myšlení a zrychluje myšlenkové procesy, paměť i pozornost. Žáci mají možnost v rámci hudební výchovy poznat hru na některé hudební nástroje pod vedením kvalifikovaných hudebních pedagogů v rámci školní výuky. Při projevu výrazného zájmu či talentu je žákům doporučeno intenzivnější studium na některé ze základních uměleckých škol. Samozřejmostí je **kvalitní a široká nabídka vzdělávání v oblasti cizích jazyků**, zaměřena je na praktické použití jazyka v komunikačních situacích, práci s informacemi a získávání informací prostřednictvím cizího jazyka v rámci integrované tematické výuky, komunikaci s rodilými mluvčími a navazování mezinárodních kontaktů.

Podíl každého žáka a **spoluzodpovědnost za svůj proces učení** je hodnocen prostřednictvím průběžného rozvíjecího (formativního) hodnocení a **sebehodnocení**, stálé diagnostiky na základě porovnávání a přizpůsobování vzdělávací cesty pro každého žáka tak, aby vzhledem ke svým schopnostem a možnostem mohl dosáhnout individuálního maxima a celkového harmonického rozvoje osobnosti. Hodnocení je jedním z prostředků podporujících utváření kompetencí k učení a pracovních kompetencí, zlepšování efektivity a kvality práce. Podklady pro hodnocení shromažďují žáci v portfoliích, zaznamenávají do deníků, map učebního pokroku či hodnotících a sebehodnotících dotazníků k učebním tématům. Hodnocení se zaměřuje na **individuální učební pokrok každého žáka**, nikoliv na srovnávání žáků mezi sebou navzájem. Žáci se učí vhodně si stanovit cíle s ohledem na své možnosti a schopnosti, získávají sebedůvěru při jejich dosahování, učí se překonávat překážky, identifikovat problémy a hledat způsoby k jejich překonávání a řešení. S důvěrou se mohou spolehnout na **podporující síť spolužáků a dospělých zapojených do vzdělávání** a učí se nebát si říct o pomoc či radu.

Pro hodnocení efektivity vzdělávacího procesu je důležitá analýza vlastní práce a její hodnocení jak na straně žáků, tak i na straně pedagogů a vedení školy. Pro tyto účely jsou vytvořeny evaluační a autoevaluační nástroje.

3.3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávací program školy je nastaven přirozeně a ze své podstaty tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima. K tomu jsou voleny různé metody a formy práce podle individuálních potřeb dítěte. Učitel vede vhodnou nabídkou žáky k tomu, aby poznávali svůj styl učení a kompenzovali své případné potíže vhodnými postupy a prostředky. Žáci s priznanými podpůrnými opatřeními jsou běžně zařazeni do tříd. Připravené prostředí a práce ve smíšených věkových skupinách přirozeně podporují individuální tempo práce každého žáka. Také možnost volit názornou pomůcku a pracovat s ní podle vlastní potřeby umožňuje využít naplno potenciál dětí.

3.3.1. PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ PLÁNU PEDAGOGICKÉ PODPORY (dále jen PLPP)

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského pracoviště. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení nejvhodnějších metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce všech nezbytných aktérů s výchovným poradcem. Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

3.3.2. PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ INDIVIDUÁLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU (dále jen IVP)

IVP sestavuje třídní učitel na základě rozhodnutí školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje znevýhodnění žáka, za pomoci výchovného poradce, dalších pracovníků školního poradenského pracoviště, ve spolupráci s ŠPZ a rovněž i rodiči žáka. Podmínkou zpracování IVP je doporučení ŠPZ a

žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ a dokončeny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele, který je zaznamená do školní matriky. §

3.3.3. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S LMP

(LMP – lehké mentální postižení)

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření spočívá v úpravě očekávaných výstupů z ŠVP pro žáky s LMP na základě doporučení ŠPZ. Minimální doporučená úroveň je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, na základě doporučení ŠPZ bude rozpracována pro konkrétního žáka v jeho IVP.

Při procesu vzdělávání není žák vystavován úkolům, které vzhledem k znevýhodnění nemůže přiměřeně řešit a podávat výkony odpovídající jeho studijním předpokladům. Učitel bude klást důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon. §

Při hodnocení těchto žáků se vychází z doporučení a zásad pro hodnocení žáků s LMP, vždy s velkou mírou tolerance. §

3.3.4. SPECIFIKACE PŘÍPADNÝCH PROVÁDĚNÝCH PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ A ÚPRAV VZDĚLÁVACÍHO PROCESU ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Jako podpůrná opatření jsou při vzdělávání v základní škole Zika (běžně v rámci individuálního přístupu a v případě potřeby na základě doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory) využívána opatření:

a) v oblasti metod výuky: §

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, §
- nabídka různých forem práce vyhovujících žákovi, §
- metody a formy práce, které umožňují častější poskytování zpětné vazby žákovi, §
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, §

- respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,§
- využití vhodných pomůcek a technických prostředků,§

b) v oblasti organizace výuky:§

- střídání forem práce a činností během výuky,§
- zařazování přestávek podle potřeb žáka a s přihlédnutím k probíhající činnosti,§
- postupné směřování žáků k pokud možno vědomé regulaci potřeb a oddalování jejich naplnění podle individuálních možností s vědomím bezpečné možnosti jejich uspokojení,§
- využívání skupinové výuky, kooperativního a vrstevnického učení,§

c) poskytování pedagogické intervence

d) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče podle aktuálních podmínek škol, případně spolupráce s jinými subjekty (PPP, SPC) na zajištění odborné péče mimo školu (redukace u žáků se SPU, logopedická péče u žáků s vadami řeči),§

e) organizační a obecná ustanovení:§

- spolupráce se školním psychologem,§
- spolupráce se školským poradenským zařízením,§
- kontaktování a doporučení na odborná pracoviště (klinický logoped, Dys-centrum, aj.),§
- spolupráce s rodiči,§
- otevřenost školy rodičům (individuální konzultace).§

3.4. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Část žáků má zvýšený zájem o některou vzdělávací oblast či disponují mimořádnými dovednostmi. Při rozpoznání mimořádného nadání a při péči o takového žáka přizpůsobujeme podmínky vzdělávání jeho individuálním potřebám, podporujeme jeho rozvoj a úzce spolupracujeme se školní psychologkou a školským poradenským zařízením.§

Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu. Tvorbu PLPP koordinuje třídní učitel stejně jako jeho vyhodnocení.§

V případě diagnostického posouzení a rozhodnutí je sestaven **IVP mimořádně nadaného žáka**. IVP podle § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování

spolupracuje třídní učitel rovněž s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ a dokončeny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele, který je zaznamená do školní matriky. §

Naše hlavní výchovné a vzdělávací strategie při práci s nadanými žáky: §

- vypracování plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů, §
- zadávání specifických úkolů, §
- zapojení žáků do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, §
- vnitřní diferenciací výuky žáků v některých předmětech, §
- zprostředkování adekvátních mimoškolních aktivit (olympiády, soutěže...). §

Specifikace případných prováděných podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu mimořádně nadaných žáků: §

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce (plnění základního vzdělávání), §
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, §
- specializované třídy pro mimořádně nadané žáky, §
- účast mimořádně nadaného žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole, §
- občasné nebo dočasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka, §
- obohacování vzdělávacího obsahu, §
- zadávání specifických úkolů, projektových prací, seminárních prací, ročníkových prací, §
- příprava na účast v soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, §
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit. §

Další možnosti a způsoby práce s nadanými žáky: §

A) učitel se snaží bystrého žáka s rychlým učebním tempem zaměstnávat dalšími úkoly; učitel aktivně přispívá k tomu, aby nadaný žák měl **možnost postupovat rychleji** v rámci své třídy, svých možností a potřeb ve srovnání s vrstevníky;

B) žák nespěchá kupředu v probírané látce, učitel předkládá úkoly, které stávající učivo **obohacují**, rozšiřují, prohlubují; učitel vytváří žákovi podmínky pro rozvíjení sociálních

dovedností a využití jeho potenciálu ve prospěch celé třídy; nadaný žák je stimulem pro ostatní žáky (postupy: prezentace znalostí a dovedností dítěte ostatním i jiným třídám; pomoc při doučování slabších žáků; možnosti žáka iniciovat a organizačně zabezpečit setkání se zajímavou osobností z oboru, ve kterém žák vyniká; zařízení exkurze, návštěva zajímavého místa, pracoviště dle námětu žáka; individuální přístup a konzultace);§

C) seskupování žáků – vytváření homogenních skupin, v nichž je podobná úroveň schopností, případně sestavené skupiny žáků z různých tříd – několik hodin týdně společně, společně studují určitý předmět, nebo uvnitř jedné třídy vytvoření několika skupin, které pracují podle svých schopností (Heterogenní skupiny, v nichž se sdružují žáci různých schopností, jsou výhodné spíše pro průměrné žáky, nadané v postupu vpřed zdržují, nemohou se v oboru plně rozvíjet a pěstují spíše sociální a personální kompetence.);§

D) akcelerace – varianty: jednorázové přeskočení ročníku; individuální vzdělávací plán; žák chodí na určitý předmět do vyššího ročníku; obohacování výuky a seskupování žáků podle dosažené úrovně zejména v cizím jazyce; obohacováním se rozumí originálnější, speciálnější úkoly, projekty, samostatné studium některé části učiva;§

E) doporučení a případné zprostředkování adekvátní mimoškolní aktivity.

3.5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Základní škola 2ika uplatňuje průřezová témata v souladu s RVP ZV:

- A. Osobnostní a sociální výchova
- B. Výchova demokratického občana
- C. Multikulturní výchova
- D. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- E. Environmentální výchova
- F. Mediální výchova

ROZLOŽENÍ A ZAŘAZENÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO PŘEDMĚTŮ A ROČNÍKŮ

V souladu s integrovaným přístupem k učení začleňujeme průřezová témata zejména jako přirozenou součást vzdělávání. Průřezová témata nejsou zařazena pouze jako formální obsah mnoha moderních učebních materiálů, ale jako živá a přirozená součást vzdělávacího procesu. V důsledku toho se prolínají většinou výukových situací ve všech ročnících jako integrální součást.

V oblasti **Osobnostního a sociálního rozvoje** jsou pojmenovaná průřezová témata neodlučitelným předpokladem pro učení a k jejich naplňování přirozeně směřují výchovné a vzdělávací strategie školy.

V oblasti **Výchovy demokratického občana** realizujeme průřezová témata zejména prostřednictvím praktického uplatňování principů demokracie ve fungování školy, vedení žáků k aktivnímu zájmu o občanskou společnost nejprve na úrovni školy, přeneseně ve vztahu k celé společnosti. Podporujeme projekty žáků směřující k jejímu rozvoji a podněcujeme je k aktivní účasti na společenském životě.

V oblasti **Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech** aktivně podporujeme uvádění lokálních jevů do širších souvislostí evropského a globálního kontextu, společně oceňujeme kořeny a kriticky hodnotíme historické mezníky naší civilizace a uvádíme je do kontextu s aktuálním směřováním lidstva.

V oblasti **Multikulturní výchovy** využíváme pestré komunity soustředěné kolem školy a čerpáme z možnosti zažívat obohacení každým jedincem, učíme se vzájemnému respektu, toleranci a ocenění.

V oblasti **Environmentální výchovy** těžíme z osobnostního nastavení celého pedagogického týmu a vytváříme školu usilující o udržitelný rozvoj společnosti, zodpovědný přístup jednotlivce i komunity. Přibližujeme žákům vztahy mezi člověkem a prostředím, necháváme je do nich nahlédnout z různých úhlů pohledu a vnímat zodpovědnost za svět okolo sebe. Společně s žáky nastavujeme pravidlo pro šetrné a efektivní využívání zdrojů. Směřujeme pozornost na problémy v bezprostředním

okolí i na vzdálených místech planety a učíme se společně vnímat svou zodpovědnost ve vztahu ke společnosti, lidstvu, přírodě i planetě.

V oblasti **Mediální výchovy** nabízíme žákům vhled do principů a cílů mediální komunikace, umožňujeme jim vytvářet vlastní sdělení s širším dosahem a uvědomovat si vliv a sílu médií, vnímat záměr autora sdělení a rozlišit případnou manipulaci. Vedeme žáky ke kritickému vyhodnocování zdrojů informací a jejich relevantnosti. Usilujeme o budování vlastních médií školy působících prostřednictvím sociálních sítí, jejichž obsah budou žáci spoluvytvářet,

Jednotlivé tematické okruhy průřezových témat jsou na naší škole převážně integrovány do vzdělávacích oblastí (INT), případně je pro žáky k tematickému okruhu průřezového tématu organizován projekt podle aktuálních potřeb. Přehled průřezových témat a jejich zařazení do ročníků je uveden v následujících tabulkách.

A. Osobnostní a sociální výchova		
	I. stupeň (1.-5. ročník)	II. stupeň (6.-9. ročník)
Rozvoj schopností poznávání	INT: Svět v souvislostech	INT: všechny předměty
Sebepoznání a sebepojetí	INT: Svět v souvislostech (zejm. jako součást sebehodnocení)	INT: všechny předměty (zejm. jako součást sebehodnocení)
Seberegulace a sebeorganizace	INT: svět v souvislostech (zejm. sam. práce, kontrola, plánování)	INT: všechny předměty (zejm. sam. práce, kontrola, plánování)
Psychohygiena	INT: svět v souvislostech (zejm. vzájemnost a respekt, spolupráce a podpora druhých)	INT: všechny předměty (zejm. vzájemnost a respekt, spolupráce a podpora druhých)
Kreativita	INT: Svět v souvislostech	INT: všechny předměty
Poznávání lidí	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Mezilidské vztahy	INT: Svět v souvislostech	INT: všechny předměty
Komunikace	INT: Svět v souvislostech	INT: všechny předměty
Kooperace	INT: Svět v souvislostech	INT: všechny předměty
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT: Svět v souvislostech (zejm. vlastní projekty a týmová práce)	INT: všechny předměty (zejm. vlastní projekty a týmová práce)
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT: Svět v souvislostech (zejm. vlastní projekty a týmová práce)	INT: všechny předměty (zejm. vlastní projekty a týmová práce)

B. Výchova demokratického občana		
	I. stupeň (1.-5. ročník)	II. stupeň (6.-9. ročník)
Občanská společnost a škola	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Občan, občanská společnost a stát	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Formy participace občanů v politickém životě		INT: Svět v souvislostech
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		INT: Svět v souvislostech

C. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
	I. stupeň (1.-5. ročník)	II. stupeň (6.-9. ročník)
Evropa a svět nás zajímá	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Objevujeme Evropu a svět	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Jsme Evropané	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech

D. Multikulturní výchova		
	I. stupeň (1.-5. ročník)	II. stupeň (6.-9. ročník)
Kulturní diference	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Lidské vztahy	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Etnický původ	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Multikulturalita	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Princip sociálního smíru a solidarity		INT: Svět v souvislostech

E. Environmentální výchova		
	I. stupeň (1.-5. ročník)	II. stupeň (6.-9. ročník)
Ekosystémy	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Svět vědy
Základní podmínky života	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Svět vědy
Lidské aktivity a problémy živ. prostředí	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech
Vztah člověka k prostředí	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Svět vědy

F. Mediální výchova		
	I. stupeň (1.-5. ročník)	II. stupeň (6.-9. ročník)
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Český jazyk
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Český jazyk
Stavba mediálních sdělení		INT: Svět v souvislostech, Český jazyk
Vnímání autora mediálních sdělení		INT: Svět v souvislostech, Český jazyk
Fungování a vliv médií ve společnosti		INT: Svět v souvislostech, Český jazyk
Tvorba mediálního sdělení	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Český jazyk, Cizí jazyk
Práce v realizačním týmu	INT: Svět v souvislostech	INT: Svět v souvislostech, Český jazyk, Cizí jazyk

Legenda:

INT: Integrace do předmětů

4. UČEBNÍ PLÁN

Učební plán ZŠ 2ika 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	1. stupeň										Součty hodin	
			1		2		3		4		5			
		Ročník	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D		
		Hodiny povinné/disponibilní H/D	celk	celk	celk	celk	celk	celk	celk	celk	celk	celk		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Svět v souvislostech	20	2	19	3	21	3	21	4	21	4	102	16
	Ozí jazyk		22	22	24	25	25	118						
Matematika a její aplikace														
Infomatika	Infomatika													
Člověk a jeho svět														
	Hudební výchova													
Umění a kultura	Výtvarná výchova													
Člověk a zdraví	Tělesná výchova													
Člověk a svět práce														
			POV/DISP	20	2	19	3	21	3	21	4	21	4	102
		Hodin celkem	22	22	24	25	25	118						
		<i>Povinný rozsah</i>	18-22				22-26				102	16		
													118	

Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Výuka žáků 1. stupně ZŠ Žižka je realizována v **integrovaném předmětu Svět v souvislostech**, jehož vzdělávací obsah je tvořen vzdělávacími obsahy vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova.

V rámci integrovaného předmětu Svět v souvislostech jsou v průměru **dodrženy povinné časové dotace** vymezeny Rámcovým učebním plánem pro všechny vzdělávací oblasti a obory.

Výuka probíhá převážně ve dvouhodinových blocích, které jsou odděleny přestávkami dle rozvrhu, v souladu s ustanovením § 1, odst. 6 Vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, umožňuje učitel při organizaci výuky v blocích žákům využití osobních přestávek i v rámci těchto bloků podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k jejich základním fyziologickým potřebám.

Disponibilní hodiny jsou využity v rámci integrovaného předmětu Svět v souvislostech k vytvoření dostatečného prostoru pro integraci průřezových témat, a dále k posílení zejména oblasti informatiky, k realizaci výuky cizího jazyka od 1. ročníku a k umožnění realizace bloků samostatné práce žáků, která je součástí vzdělávacích strategií ZŠ Žižka a poskytuje prostor pro dosahování individuálního pokroku žáka v souladu s jeho možnostmi a schopnostmi. Tato organizace zároveň napomáhá **utváření klíčových kompetencí**, zejména kompetencí **pracovních** (organizace vlastní práce, zodpovědnost a sebekontrola), **digitálních** (samostatné využívání informačních technologií při získávání a zpracovávání informací) a kompetencí **k řešení problémů** (identifikace problému a volba způsobu jeho řešení), ale také kompetencí **sociálních a personálních** (aktivní spolupráce s ostatními, ochota pomáhat, sdílení zkušeností), **kommunikativních** (komunikace se spolužáky při řešení úkolů i hodnocení práce, posouzení kvality informací a sdílení), ale i **občanských** (vědomí zodpovědnosti za vlastní práci a vzdělávání jako důležité hodnoty pro rozvoj společnosti, osobní vklad a spoluúčast na práci školy, podpora a respekt k ostatním lidem i hmotným a nehmotným hodnotám).

Žáci v průběhu 1. stupně absolvují základní plavecký výcvik v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin.

Učební plán ZŠ 2ika 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	2 stupeň								Součty hodin		
			6		7		Předmět	8		9			
		Ročník	H	D	H	D		H	D	H	D		
		Hodiny povinné/disponibilní H/D	celk		celk		celk		celk				
		Hodin celkem											
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	4		3	1	Matematika	4		4	1	15	2
			4		4		4		5			17	
Člověk a příroda	Fyzika Chemie	Svět vědy	2		2		Svět vědy	4		4		12	0
			2		2		4		4		12		
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	1	3	1	Anglický jazyk	3	1	3		12	3
			4		4		4		3		15		
	Druhý cizí jazyk	Německý jazyk			2		Německý jazyk	2	1	2	1	6	2
					2		3		3		8		
Český jazyk a literatura	Český jazyk					Český jazyk	3	2	4	1	7	3	
						5		5		10			
Informatika			16	2	15	3		11	1	10	2	52	8
			18		18		12		12		60		
Člověk a příroda	Přírodopis	Svět v souvislostech											
	Zeměpis												
Člověk a společnost	Dějepis												
	Výchova k občanství												
Umění a kultura	Hudební výchova	Svět v souvislostech											
	Výtvarná výchova												
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví												
	Tělesná výchova												
Člověk a svět práce													
		POV/DISP	25	3	25	5		27	5	27	5	104	18
		Hodin celkem	28		30			32		32		122	
		<i>Povinný rozsah</i>	<i>28-30</i>					<i>30-32</i>				<i>104</i>	<i>18</i>
												122	

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Výuka žáků 2. stupně ZŠ Zika je realizována v předmětech **Matematika**, **Anglický jazyk**, od 7. ročníku jako druhý cizí jazyk **Německý jazyk**, v integrovaném předmětu **Svět vědy**, jehož vzdělávací obsah je tvořen integrací vzdělávacích obsahů vzdělávacích oborů fyzika a chemie, v integrovaném předmětu **Svět v souvislostech**, jehož vzdělávací obsah je v 6. a 7. ročníku tvořen vzdělávacími obsahy vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura, Informatika, Přírodopis, Zeměpis, Dějepis, Výchova k občanství, Člověk a svět práce, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

V 8. ročníku se z integrovaného předmětu **Svět v souvislostech** vyděluje předmět **Český jazyk**. Toto oddělení umožňuje dostatečnou koncentraci v závěrečných ročnících základní školy na vzdělávací obsah daného vzdělávacího oboru pro přípravu žáků k přechodu do dalšího stupně vzdělávání, dále také samostatné hodnocení předmětu pro účely přijímacího řízení. Současně je hodinová dotace předmětu posílena v 8. a 9. ročníku v součtu o 3 disponibilní hodiny.

V rámci integrovaných předmětů Svět v souvislostech i Svět vědy jsou v průměru **dodrženy povinné časové dotace** vymezené rámcovým učebním plánem RVP ZV pro všechny vzdělávací oblasti a obory.

Výuka probíhá nejen v jednotlivých vyučovacích hodinách, ale i ve vyučovacích, převážně dvouhodinových, blocích, které jsou odděleny přestávkami dle rozvrhu. V souladu s ustanovením § 1, odst. 6 Vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, umožňuje učitel při organizaci výuky v blocích žákům využití osobních přestávek i v rámci těchto bloků podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k jejich základním fyziologickým potřebám.

Disponibilní hodiny jsou na 2. stupni využity k posílení hodinové dotace předmětu Matematika v 7. a 9. ročníku, výuky cizích jazyků v předmětu Anglický jazyk v 6.-8. ročníku a v předmětu Německý jazyk v 8. a 9. ročníku. Posílení předmětu Český jazyk v 8. a 9. ročníku již je zmíněno výše. Zbývající disponibilní hodiny jsou využity k posílení hodinové dotace integrovaného předmětu Svět v souvislostech tak, aby bylo umožněno co nejširší propojení vzdělávacích oblastí se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí a integraci průřezových témat ve shodě s výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy uplatňovanými i na 1. stupni.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ

5.1.1. SVĚT V SOUVISLOSTECH

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Svět v souvislostech je tvořen obsahem vzdělávacích oborů

Český jazyk a literatura

Anglický jazyk

Matematika a její aplikace

Informatika

Člověk a jeho svět

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

a všech tematických okruhů průřezových témat.

Tento vzdělávací obsah představujeme žákům zpočátku celistvě, v souladu s jejich vnímáním světa jako propojeného celku. Především český jazyk se prolíná přirozeně všemi obory jako nástroj komunikace verbální i písemné. Žáci se učí používat jazyk jako prostředek k získání nových poznatků a informací při počátečním i dalším čtení. Poznávají také jazyk a jako prostředek uměleckého vyjadřování. Pro psaní, osvojení nespojitého i vázaného písma je důležitá koordinace oko – ruka a motorické dovednosti, které se rozvíjejí také při pracovních činnostech z oblasti Člověk a svět práce, též v oborech Hudební, Výtvarná a Tělesná výchova, stejně jako při manipulaci s pomůckami v oblasti Matematika a její aplikace. Psaní pak umožňuje vyjádřit vlastní myšlenky především, avšak nejenom, z oblastí Jazyk a jazyková komunikace a Člověk a jeho svět. Postupně seznamujeme žáky s pravidly pravopisu i gramatiky, vedeme je ke zdokonalování jejich projevu. Pracujeme s chybou jako příležitostí ke zlepšení. Témata jazykové výchovy nabízíme podle plánu, ale také podle analýzy projevu žáků v jiných oblastech tak, aby se jejich vyjadřovací a receptivní schopnosti kultivovaly napříč celým vzdělávacím obsahem integrovaného předmětu Svět v souvislostech. Výuku anglického jazyka zahajujeme od první třídy především v ústní formě jakožto prostředku k dorozumění. Postupně s vyspělostí žáků připojujeme i psanou formu. Témata souvisí s obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, a

zároveň je anglický jazyk prostředkem k porozumění této oblasti například prostřednictvím výukových videí, kde se žáci učí zachytit nejdůležitější informace, často v zóně nejbližšího rozvoje, a s těmito informacemi dále pracovat. Anglický jazyk slouží také jako přirozený prostředek k porozumění cizojazyčným pracovním listům i dalším materiálům v tematických okruzích Matematika a její aplikace. Některé z těchto materiálů jsou v digitální podobě, žáci se tedy prací na těchto materiálech pohybují také v tématech Informatiky. Třídění informací a algoritmizaci z Informatiky využívají v oblasti Člověk a jeho svět. S vizí výchovy harmonické osobnosti zařazujeme pohyb napříč všemi oblastmi integrovaného předmětu. Má formu nejen organizované činnosti v tělocvičně a na jiných sportovištích, ale také možnosti volné hry venku i volného pohybu při práci ve třídě. Kreativitu rozvíjíme zejména v oborech Výtvarné a Hudební výchovy, témata k vlastní tvorbě žáků často souvisejí s aktuálními tématy jazykové výchovy a oblasti Člověk a jeho svět.

Respektujeme individualitu žáků, jejich odlišnou startovní pozici při nástupu do prvního ročníku i specifika jejich individuálního tempa a rozvoje v průběhu celého prvního stupně. Postupně se zaměřujeme na jednotlivé tematické oblasti do větší hloubky; i na konci prvního stupně však žáci pracují v rámci integrovaného předmětu Svět v souvislostech, kde dostanou plnou časovou dotaci jednotlivých oblastí a oborů při flexibilním rozvržení pro optimální výsledky vzdělávacího procesu.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
22	22	24	25	25

Žáci pracují ve výukových blocích, zpravidla dvouhodinových, s respektem k pracovnímu tempu, k momentální fyzické a psychické kondici i k hygienickým potřebám jednotlivých žáků.

Organizační vymezení

Integrovaný předmět Svět v souvislostech žákům na prvním stupni umožňuje navázat na poznávání světa jako celku s postupným zaměřováním na jednotlivé oblasti a jejich prolínáním. Proto i místa pro toto poznávání zůstávají otevřená: žáci se vzdělávají ve školních učebnách, ve vnitřních i vnějších prostorách školy, v tělocvičně, na hřišti, v knihovně, muzeu, v prostorách pro mimoškolní výchovu a vzdělávání, na výletech i na dalších vhodných místech a akcích.

Výuka je zajištěna pedagogy, kteří pracují s třídami jednotlivě nebo v tandemu. Žákům nabízíme širší poznávání světa kontaktem s dalšími odborníky, kteří posilují kompetence

kmenového pedagoga v jednotlivých oblastech a prohlubují rozsah základního vzdělávání: například hudebními pedagogy, rodilými mluvčími, sportovními trenéry, odborníky v různých oblastech, spisovateli a dalšími osobnostmi. Tyto kontakty mohou probíhat formou přednášek, besed, konzultací, workshopů, ukázek práce, nácvikem dílčích dovedností v pravidelných časových intervalech, v omezeném období nebo jednorázově.

Žáci pracují ve věkově smíšených třídách, individuálně, ve skupinách dle vlastní volby nebo podle určení pedagoga i hromadně. V rámci skupinové výuky jsou na některé části rozděleni do ročníkových skupin, jindy pracují ve věkově smíšených skupinách různých velikostí. Toto zahrnuje vrstevnické učení, které probíhá už od prvního ročníku. Věkově smíšené skupiny a obměňované skupiny vedou k tomu, že si žáci v průběhu základního vzdělávání vyzkoušejí různé role: od toho nejmladšího, který se učí od všech, přes žáka, jenž může sdílet některé své dovednosti s mladšími a stále se učit od starších, až po ty, kteří své znalosti hlavně předávají, a tím si je upevňují. Důležité je střídání rolí v průběhu času. Aby i nejmladší žáci mohli zažít roli toho zkušenějšího, kdo své znalosti předává dál, žáci prvního ročníku sdílejí v rámci projektu své znalosti a dovednosti s dětmi předškolního věku. Možnost vyzkoušet si práci v různých smíšených skupinách vytvořených učitelem nebo na principu náhody obohacuje žáky spoluprací s těmi, kteří nejsou za běžných okolností jejich nejbližšími kamarády; otevírá tak svět spolužáků v nových souvislostech a přispívá k příznivému třídnímu klimatu. Pozorování hraje ve vyučovacím procesu důležitou roli: děti potřebují prostor a čas pro pozorování práce dalších žáků, toto slouží jako motivační prostředek i pro vlastní učení.

Materiální zajištění odpovídá připravenému prostředí podle zásad pedagogiky Montessori s důrazem na přírodní materiály. Učebny jsou vybaveny názornými pomůckami, které slouží k samostatné nebo skupinové práci žáků. Pomůcky často obsahují kontrolu, umožňují tak postupovat žákům individuálním tempem a zvyšovat jejich pracovní kompetence především v posilování jejich zodpovědnosti. Výuka probíhá jako frontální, skupinová, individuální, tyto formy se v průběhu vyučování mění podle plánu pedagoga s přihlédnutím k aktuálním potřebám žáků tak, aby si děti mohly postupně zkusit a nalézat v každé formě své učební styly, které jim nejvíce vyhovují. Toto střídání organizačních forem umožňuje žákům ve větší části vyučovacího procesu volný pohyb po třídě.

Tam, kde je to možné, ponechává učitel volbu výběru učiva na dítěti. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější je připravenost dítěte než příslušný ročník školní docházky; děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu, své aktuální úrovně v dané oblasti. Volný výběr jim také umožňuje růst v oblasti sebepojetí: žáci si

mohou vyzkoušet úroveň, kterou aktuálně v dané oblasti dosahují, pokud ještě nedokážou na dané úrovni pracovat, učitel nabídne pomůcky a postupy, které k této úrovni vedou.

Věříme, že každý žák k nám přichází s touhou objevovat a poznávat svět, základní motivaci si tedy nese v sobě. Naším úkolem je doprovázet jej na této cestě k objevování světa, k nacházení souvislostí, podněcovat jeho zvědavost, vést jej k vytrvalosti a ukazovat, jak překonávat překážky. K tomuto vede částečně připravené prostředí s podnětnými pomůckami a dalšími materiály. Motivačním faktorem jsou i Velké příběhy podle Montessori pedagogiky: Příběh o vzniku vesmíru, Vznik života na Zemi, Příchod člověka, Vznik písma, Vznik číslic s doplňujícími původními Montessori příběhy (Jak geometrie ke svému jménu přišla, Příběh rostlin) i další příběhy mimo toto prostředí. V průběhu prvního stupně vyprávíme žákům některé z těchto příběhů, doprovázíme je pokusy a ukázkami, které pak žáky motivují podle jejich vlastních zájmů a schopností k samostatné práci. Některé z těchto příběhů slyší žáci opakovaně v různých ročnících, každý z těchto příběhů má potenciál oslovit žáky v různém věku v nových souvislostech.

Další formou práce jsou projekty a integrovaná tematická výuka. Obě tyto formy využíváme především pro jejich komplexnost, provázanost s reálným životem i vysokou míru motivace pro žáky. Některá témata si žáci volí sami, další po domluvě s učitelem, jiná jsou společná pro celou třídu a žáci je zpracují podle své aktuální úrovně.

V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti, momentální události v osobním životě i celosvětové. Témata vzdělávacích oblastí a oborů se vzájemně a přirozeně prolínají.

Aktivity v rámci projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takovéto spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé metody práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat, jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti činností pracuje s celou skupinou dětí nebo s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat jako skupina nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si žáci vzájemně předávají informace, které zjistili a zpracovali, a mají možnost klást další otázky. Společné prezentace ukazují ostatním mnoho

možností, jak se dá stejné téma různě zpracovat (nápad, způsoby práce). Cílem projektu může být také tvorba materiálu, se kterým mohou spolužáci dále pracovat (např. pomůcky pro výuku).

Výchovné a vzdělávací strategie

Zvolená integrovaná forma předmětu Svět v souvislostech podporuje **postupné zvyšování všech klíčových kompetencí**. Stejně jako každý žák nastupuje do základního vzdělávání na naší škole s různou mírou znalostí a dovedností, tak i v klíčových kompetencích mají různí žáci rozdílnou startovní pozici. Úkolem pedagogů je tyto kompetence rozvíjet v příznivém třídním klimatu podle možností jednotlivých žáků.

Kompetence k učení

Vedeme žáky k poznání učení jako celoživotního procesu překračujícího hranice školy. Ukazujeme jim svět v souvislostech jako zajímavé a inspirující místo k bádání, objevování, poznávání. Hledáme u každého žáka oblasti, ve kterých může inspirovat ostatní. Mluvíme o tom, jak se učíme, jak funguje paměť, žáci porovnávají své strategie, motivují se vzájemně, sdílejí zkušenosti. Přípravené prostředí s pomůckami, dostatek podnětů od učitele i od spolužáků podporují samostatnou práci, její plánování, rozvržení, vlastní provedení, dokončení, prezentaci výsledků. Klíčovými pojmy jsou pro nás svoboda a zodpovědnost, vedeme žáky k uvědomění nutné rovnováhy mezi těmito pojmy a k naplňování v praxi. Doprovázíme žáky s nižší mírou zodpovědnosti ve spolupráci s rodinou, dáváme pevnější hranice ve svobodě a s respektem je vedeme k vyváženosti mezi svobodou a zodpovědností. Naším cílem je zachovat maximální míru vnitřní motivace k učení, zároveň zdůrazňujeme nutnost překonávání překážek a povzbuzujeme i k aktivitě v oblastech, které žák spontánně nevyhledává.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky vnímat problémy jako výzvy k řešení. Posilujeme jejich odhodlání problémy řešit. Hledáme různé cesty řešení, povzbuzujeme žáky k hledání alternativních možností, ke zvědomění jejich myšlenkových postupů. Sdílením vyhledáváme společné rysy problémů a porovnáváme různé způsoby řešení. Při výuce v souvislostech vedeme žáky k pokládání otázek, k respektu různých návrhů řešení, k jejich třídění a hodnocení, k experimentálnímu řešení i k vědomí, že jen některé postupy vedou ke správnému řešení, jindy problém dokonce řešení nemá. Poskytujeme zpětnou vazbu při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učením v souvislostech a zařazováním různých organizačních forem práce pěstujeme komunikativní kompetence žáků. Základním předpokladem je otevřenost a respekt k sobě i k ostatním. Postupně s fyzickým, psychickým a morálním vývojem žáků přesouváme těžiště komunikace ze zaměření na vlastní osobu s vlastními zážitky na sdílení s ostatními. Zejména na komunitním kruhu, ale i při jiných příležitostech se žáci učí jasně a výstižně vyjádřit svůj názor, poskytnout prostor k vyjádření ostatním, korigovat své potřeby okamžité reakce, prohloubit svou vnímavost k potřebám ostatních. Základem je respekt k názoru druhého, naslouchání a věcná argumentace – obhajoba vlastního názoru. Nabízíme žákům pohled na lidskou komunikaci v historii lidstva, představujeme Velkou lekci o vzniku písma, vedeme je k zamyšlení, jak lidé komunikovali pomocí gest a znaků. Hledáme analogie v současném světě, v rámci integrovaného předmětu se žáci učí rozumět některým gestům z oblasti sportu nebo hudby. Některá neverbální gesta používáme při běžné komunikaci, například ke ztišení ve třídě. Komunikativní kompetence se zvyšuje zejména, ale nikoliv výlučně, při práci v oborech Český jazyk a Anglický jazyk – v psané i mluvené podobě, mimo jiné rozvojem slovní zásoby, osvojením morfologických a syntaktických pravidel, důrazem na zřetelnou a správnou výslovnost. Vedeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností při komunikaci s vrstevníky i s dospělými.

Kompetence sociální a personální

Využíváme věkově smíšené skupiny k vytváření pracovních sociálních interakcí. Zapojení do různorodých pracovních skupin, střídání rolí v průběhu ročníků učí žáky reagovat v různých situacích, respektovat pravidla skupiny, přizpůsobit se, učit se chápat smysl pravidel třídních, školních i celospolečenských. Vedeme žáky k uvědomění vlastních i cizích potřeb, k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, pomoc nabídnout, přijmout, odmítnout. Učíme je vnímat rozdíly mezi sebou jako obohacení skupiny, využít své silné stránky a posilovat slabé, přijímat svou osobnost. Budujeme sebedůvěru žáků nabízením zvládnutelných úkolů, pomáháme jim zjišťovat své hranice a posouvat je. Postupně s gradací kognitivních i jiných problémů zvyšujeme frustrační toleranci jednotlivých žáků a pomáháme jim vyrovnat se s neúspěchem. Propojením s vnějším světem učíme žáky jednat v reálných životních situacích a využívat příležitostí ke kontaktu s dalšími lidmi, kteří se přidávají k jejich učitelům: například s lektory výukových programů, trenéry, učiteli hudby, lektory cizích jazyků, zaměstnanci knihovny, muzea a s dalšími osobnostmi.

Kompetence občanské

Ve věku žáků prvního stupně posilujeme občanské kompetence zejména vlastním příkladem. Kromě toho také vedeme žáky postupně podle jejich věku a možností k poznávání tradic vlastních i jiných (oblastí, národů). Přes přirozené zájmy mladších dětí prohlubujeme environmentální uvědomění. Podle aktuální situace představujeme celospolečenská témata s akcentací zodpovědnosti jedince a jeho vlivu na společnost. Zde vnímáme mimořádně důležitou roli školy v tom, že můžeme nabízet i jiné hledisko než pohled rodiny a žák tak získává širší škálu možností, ze kterých si může utvářet v průběhu zrání svůj jedinečný lidský názor. Nabízíme žákům jinou perspektivu na některé části dějin: například očima dětí nebo žen. Hledáme odlišnosti u různých skupin obyvatelstva, vážíme si přínosu každého jedince pro jeho komunitu a učíme se vnímat odlišnosti jako obohacení. Uvádíme příklady, jak svým malým podílem mohou děti přispět k blahu občanské společnosti.

Kompetence pracovní

Představujeme žákům různé druhy pracovních činností, vedeme je k úctě k práci vlastní i ostatních. Žáci pečují o prostředí třídy, dodržují pořádek na svém pracovním místě, učíme je respektovat pracovní prostor druhých. Vysvětlujeme důležitost bezpečnosti práce, uplatňování hygienických návyků a dodržování pravidel pro bezpečnou práci. Při práci v integrovaném předmětu žáci projdou širokou škálou činností z oblasti mentální i manuální práce. Různá mimoškolní prostředí umožňují vyzkoušet pracovní činnosti v terénu. Provázíme žáky fázemi plánování práce, výběrem pracovních pomůcek, stanovením správného pracovního postupu, vlastním zpracováním úkolu, práci při modifikovaných podmínkách, improvizaci, hledání dalších řešení, dokončení práce a prezentace výsledků. Toto žákům pomáhá objevovat v sobě potenciál pro další osobnostní rozvoj, který pokračuje i v dalším období.

Kompetence digitální

Vycházíme ze zájmu dětí o digitální technologie a učíme je využívat je efektivně ve vlastním vzdělávacím procesu. V rámci integrovaného předmětu Svět v souvislostech umožňujeme žákům používat aplikace pro procvičování učiva s tematikou některých vzdělávacích oblastí. Pro zpracování výstupů vlastní práce žáci používají internet pro získání informací. Také učitelé používají výuková videa, výukové aplikace a další digitální prostředky s přihlédnutím k věku a schopnostem žáků. Žákům dáváme pevná pravidla pro využívání počítačů, tabletů a mobilních zařízení ve škole. Seznamujeme je s bezpečností jejich používání, s ochranou osobních údajů zejména na sociálních sítích. Sdílíme s žáky pozitiva a negativa

využívání digitálních technologií a společně hledáme rovnováhu v jejich využívání tak, aby byly pro žáky přínosem. Učíme je nakládat se získanými informacemi, třídit je a kriticky hodnotit jejich zdroje. Vedeme žáky k praktickému využití nejen v době distanční výuky, ale také jako nástroje k samostatnému procvičování a upevňování učiva ve škole i doma.

Vzdělávací obsah předmětu Svět v souvislostech

- je uveden v následující tabulce,
- výstupy, učivo a průřezová témata pokrývající jednotlivé vzdělávací obory v rámci integrovaného předmětu jsou odlišeny barevným kódováním.

Svět v souvislostech 1. stupeň 1. období

	Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
	ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti		čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: jsme pozorní k detailům, získáváme informace o sobě i o světě ve vzájemné interakci, pěstování formativní popisné zpětné vazby Sociální rozvoj: vnímání odlišnosti jako inspirace, předsudky – jak jim předcházet Morální rozvoj: zvládání komunikace v krizové či emočně náročné situaci při učení, ochota pomáhat, respekt k názoru druhého VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: sdílení cestovatelských zážitků ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí: popis svého okolí, domova se zaměřením na vnímání krásy a jedinečnosti i hodnoty pro člověka MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
	ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
	ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
	ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis;	
	ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči			
	ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích			

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: reklama – vytvoření vlastní reklamy (letáku) Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: funkce reklamy – vytvoření příkladu přehnaného nadhodnocení předmětu reklamy Stavba mediálních sdělení: vytvoření vlastní zprávy – vyprávění o návštěvě zajímavé události Tvorba mediálního sdělení: vytvoření aktuality – příspěvku na školní webovou stránku (týmová práce)
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním			
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev			
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení			
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná			
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost			

ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru		pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves			
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy			
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky			
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvůrčí činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu			

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění		základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností			
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně		zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: angličtina jako komunikační prostředek ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy: pojmenování a zařazení některých živočichů a rostlin
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení			

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků		přirozená čísla, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) násobilka vlastnosti početních operací s čísly	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: kooperace při práci na pomůckách
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti			
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose			
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly			
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času		závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života			
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel			

<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p>		<p>základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník</p>	
<p>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p>		<p>základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec</p>	
<p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>			
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>		<p>domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: osobní bezpečí, krizové situace Morální rozvoj: pravidla a etické zásady ve třídě</p>
<p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>		<p>okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: naše vlast VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: místní krajina jako součást Evropy Jsme Evropané: tradice a svátky v našem kraji</p>

<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>		<p>rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<p>Objevujeme Evropu a svět: oceány a kontinenty</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy: zvládání vlastních emocí a porozumění ostatním Multikulturalita: báje, mýty a pověsti různých národů</p>
<p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>		<p>právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p>	<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí: vliv člověka na nejbližší krajinu, laskavé zacházení se zvířaty a ohleduplné chování v přírodě Ekosystémy: vztahy mezi rostlinami a živočichy</p>
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>		<p>orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p>	<p>Základní podmínky života: neživá příroda v souvislostech s živou Vztah člověka k prostředí: ochrana přírody</p>
<p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu</p>		<p>současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: péče o zdraví, mimořádné události</p>
<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>		<p>regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	

<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>		<p>látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p>	
<p>ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>		<p>voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život</p> <p>nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p> <p>vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období</p>	
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>		<p>rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p> <p>rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy</p>	
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>		<p>lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin,</p>	

<p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>		<p>vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p>	
<p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>		<p>návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p>	
<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>		<p>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>	
<p>HV-3-1-01 zpívá v jednohlase</p>		<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p>

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty		<p>pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu</p>	<p>Morální rozvoj: tolerance a podpora v hudebním projevu</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Jsme Evropané: lidové písně a tance</p>
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře		<p>hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p>	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie		<p>dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.</p>	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby		<p>intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)</p>	
		<p>záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně</p>	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.</p> <p>rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)</p> <p>záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p>	

		<p>taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance</p> <p>pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p> <p>orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>kvality tónů – délka, síla, barva, výška</p> <p>vztahy mezi tóny – souzvuk, akord</p> <p>hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p> <p>hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.</p> <p>hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace</p> <p>interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	
X-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ		<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sociální rozvoj: komunikační účinky umění</p> <p>Morální rozvoj: uplatňování subjektivity a tolerance k tvorbě ostatních</p>
X-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje			

<p>při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>		<p>uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p>	
<p>X-3-1-03 vnímá události různými smysly a vyjadřuje je</p>		<p>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p>	
<p>X-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</p>		<p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p>	
<p>X-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>		<p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p>	

		<p>proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: týmové hry a sporty Morální rozvoj: zásady fair play</p>
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení			
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích			
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy			
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci			

	<p>doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</p> <p>průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p> <p>základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>plavání (<i>základní plavecká výuka</i>) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p>lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>)</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p> <p>zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>	
--	---	--

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů podle slovního návodu a předlohy		vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: společná tvorba, spolupráce při práci se stavebnicí, spolupráce při pozorování přírody a při péči o rostliny VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané: lidové zvyky a řemesla ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy: příroda jako celek Základní podmínky života: praktické aspekty péče o rostliny Lidské aktivity a problémy životního prostředí: péče o rostliny, práce s přírodními materiály Vztah člověka k prostředí: ochrana přírody a pěstování rostlin
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování		základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny			

Svět v souvislostech 1. stupeň 2. období

Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas		<p>čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)</p> <p>mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis,</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: jsme otevření, přijímáme a formulujeme konstruktivní kritiku Sociální rozvoj: přijímáme roli v týmu Morální rozvoj: podporujeme slabší, pomáháme si</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě: komunikace v rozhodovacích situacích, prezentace a obhajoba vlastního názoru Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: respekt k názoru druhého, řešení konfliktů, schopnost kompromisu Občan, občanská společnost a stát: staré české pověsti pohledem různých autorů</p>
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává			
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení			
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku			
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě			
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru			
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji			

užívá podle komunikační situace s dodržáním časové posloupnosti		popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět: příběhy evropských autorů Jsme Evropané: příběhy z dějin Evropy</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ, multikulturalita: hodnota kultury každého etnika (romské, židovské pohádky a příběhy) Princip sociálního smíru a solidarity: Četba o lidech s hendikepem, sdílení osobních zkušeností, diskuze</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí: emocionálně zabarvené popisy prostředí vyjadřující vztah člověka k němu (vnímání v textu, vlastní tvorba)</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišení</p>
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry			
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová		zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary		skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplně základní skladební dvojici označuje základ věty		pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí			

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje			<p>„bulvárního“ a „seriózního“ média</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: rozlišení reklamy od zprávy v dětském časopise</p> <p>Stavba mediálních sdělení: vytvoření krátkého zpravodajství o aktuálním dění ve škole – prezentace</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení: titulky a záměr autora – průzkum</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v aktuálním dění – porovnávání pojetí aktuálního tématu v různých médiích</p> <p>Tvorba mediálního sdělení: vytvoření příspěvku pro školní médium (elektronické či tištěné), prezentace aktuální události</p>
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách			
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je		<p>poslech literárních textů</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání</p>	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma		<p>tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů		<p>základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání</p>	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sociální rozvoj: porozumění v angličtině</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH</p>
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se			

osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		<p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: angličtina jako zdroj informací o světě Objevujeme Evropu a svět: angličtina ve světě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference: rozdíly v některých aspektech života mezi domácí kulturou a kulturou anglicky mluvících zemí</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy: zvířata a rostliny, zařazení do systému, pojmenování vybraných zástupců živočichů a zařazení do <i>habitats</i> Vztah člověka k prostředí: ochrana životního prostředí životního prostředí, <i>recycling</i></p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení: krátké texty na daná témata nebo dle vlastní volby Práce v realizačním týmu: skupinová práce</p>
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			
CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z			

oblasti svých zájmů a každodenního života			
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení		přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model), násobilka, vlastnosti početních operací s čísly, písemné algoritmy početních operací	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: kooperace při práci na pomůckách VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: historie čísel, přínos některých zemí k současnému způsobu zápisu číslic, jiné způsoby početních operací, vznik geometrie, přínos starověkých civilizací</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí: vznik matematiky a záznam čísel v přírodním prostředí od pravěku počátky geometrie jako vyměřování pozemků</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: získávání</p>
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel			
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel			
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel			
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku			
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel			
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty			

M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose			<p>relevantních informací z různých druhů grafů a tabulek</p> <p>Práce v realizačním týmu: vytváření grafů a tabulek na základě podkladů získaných od spolužáků</p>
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data		závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché diagramy a tabulky		diagramy, grafy, tabulky, jízdni řady	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník kružnici); užívá jednoduché konstrukce			
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice		základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, délka úsečky; jednotky délky a jejich převody,	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu		obvod a obsah obrazce, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, osově souměrné útvary,	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na		slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce,	

obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		prostorová představivost	
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat		data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: kooperace při sběru a analýze dat Morální rozvoj: duševní vlastnictví informací, nebezpečí plynoucí z používání digitálních technologií a způsoby, jak jim čelit
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu		kódování a přenos dat: využití značek, piktoqramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu		modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů		řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu			

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi		systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data		práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu		hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí		počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu		domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: naše vlast VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: místní krajina v rámci evropské v souvislostech Objevujeme Evropu a svět:
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy		obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí,	

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam		působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR,	cestování po Evropě a ve světě, některé evropské státy Jsme Evropané: Evropská unie, tradice a svátky v našem kraji
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích		naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference: rozdíly mezi některými evropskými národy Multikulturalita: báje, mýty a pověsti různých národů Princip sociálního smíru a solidarity: přínos různosti obyvatel pro společnost
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)		rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí: formování evropské krajiny vlivem lidské činnosti, laskavé zacházení se zvířaty a ohleduplné chování v přírodě Velká lekce o vzniku vesmíru a o vzniku života na Zemi Ekosystémy: význam jednotlivého prvku ekosystému pro jeho fungování Základní podmínky života: popis jednotlivých biomů světa Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv hospodářské činnosti člověka na prostředí – vyhledání příkladů v okolí
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat		chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled	

<p>ČJS-5-3-02 využívá archivy, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti</p>		<p>událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období</p>	
<p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků</p>		<p>současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	
<p>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>		<p>látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p>	
<p>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>		<p>voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život</p>	
<p>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy</p>		<p>nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam</p>	
<p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>		<p>rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p>	

<p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>		<p>životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy</p>	
<p>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>			
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>		<p>lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p>	
<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>			
<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>			
<p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>			
<p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>			

<p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>		<p>přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	
<p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>		<p>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>	
<p>HV-5-1-01 zpívá čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p>		<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu</p>	<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět: hudba vybraných českých, evropských a světových skladatelů</p>
<p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p>		<p>hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas – prodeleva, kánon, lidový dvojhlas apod.</p>	
<p>HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>		<p>intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)</p>	
<p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>		<p>záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně</p>	
<p>HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>		<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí</p>	

<p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p>		<p>jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)</p>	
<p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>		<p>záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj</p>	

		<p>hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.</p> <p>hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace</p> <p>interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>	
X-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů		<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sociální rozvoj: komunikační účinky umění</p> <p>Morální rozvoj: uplatňování subjektivity a tolerance k tvorbě ostatních</p>
X-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností			
X-5-1-03 nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě			
X-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy			

<p>X-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>		<p>manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p>	
<p>X-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>		<p>typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <p>přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p> <p>proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>	
<p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>		<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <p>význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sociální rozvoj: týmové hry a sporty</p> <p>Morální rozvoj: zásady fair play</p>
<p>TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v</p>		<p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační,</p>	

souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her		rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení		pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy		základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti	
		rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	
		průpravné úpoly – přetahy a přetlaky	
		základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	
		základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky		<p>turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody</p> <p>plavání (<i>základní plavecká výuka</i>) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p>lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích</p> <p>další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>)</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály</p> <p>organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí</p> <p>zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace			
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti			
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu		<p>vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)</p> <p>pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Sociální rozvoj: společná tvorba, spolupráce při práci se stavebníci a konstrukčními materiály, spolupráce při pozorování přírody a při péči o rostliny</p>
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic			

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané: lidové zvyky a řemesla ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí: práce s přírodními materiály, péče o rostliny Ekosystémy: příroda jako celek Základní podmínky života: praktické aspekty péče o rostliny Vztah člověka k prostředí: ochrana přírody a pěstování rostlin
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž		stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu			
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování		základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny			
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			

5.2. UČEBNÍ OSNOVY PRO 2. STUPEŇ

5.2.1. SVĚT V SOUVISLOSTECH

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Svět v souvislostech je tvořen vzdělávacím obsahem oblastí a oborů

Informatika

Člověk a společnost: Dějepis

Výchova k občanství

Člověk a příroda: Přírodopis

Zeměpis

Umění a kultura: Hudební výchova

Výtvarná výchova

Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Člověk a svět práce

Český jazyk a literatura v 6. a 7. ročníku

a ze všech tematických okruhů průřezových témat.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
18	18	12	12

Žáci pracují (s ohledem na integrovanou podobu předmětu a s přihlédnutím k aktuálním tématům a výukovým projektům) ve výukových blocích, zpravidla dvouhodinových, s respektem k pracovnímu tempu, k momentální fyzické a psychické kondici i k hygienickým potřebám jednotlivých žáků.

Organizační vymezení

Cesta vzdělávání na druhém stupni navazuje na způsob výuky na prvním stupni, především učením v souvislostech. Proto ještě v 6. a 7. ročníku je většina tematických obsahů vzdělávacích oblastí a oborů zahrnuta do integrovaného předmětu Svět v souvislostech. Cílem integrace je možnost propojení jednotlivých témat ve vzájemných souvislostech a umožnění realizace průřezových témat, která zásadní měrou umožňují rozvoj dospívající osobnosti. Propojením jednotlivých vzdělávacích oblastí v integrovaném předmětu nabízíme žáků ucelený pohled na svět v jeho komplexnosti a vzájemné závislosti.

Z integrovaného předmětu Svět v souvislostech tak, jak je realizován na 1. stupni, se při přechodu na 2. stupeň postupně vydělují některé předměty. Od 6. ročníku se oddělily samostatné předměty Matematika a Anglický jazyk. Toto oddělování probíhá v souladu se specializací jednotlivých pedagogů, kteří tak žákům poskytují hlubší vhled do jednotlivých oblastí a oborů. Žáci se mohou tedy ponořit do větší hloubky ve zkoumání svých předpokladů a zájmů, což je důležité pro jejich další vzdělávání i profesní orientaci. Žáci pracují v ročníkových skupinách, které se v projektech mohou propojovat s žáky dalších ročníků. Integrovaný předmět Svět v souvislostech zahrnuje v 6. a v 7. ročníku tematické okruhy oboru Český jazyk a literatura, Informatika, Člověk a společnost, Přírodopis, Zeměpis, Umění a Kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce. V 8. ročníku se z integrovaného předmětu odděluje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura s důrazem na prohlubování a upevňování učiva a přípravu k přechodu do dalšího stupně vzdělávání a na přijímací zkoušky. Žáci se tak postupně připravují na jiný styl jazykové výuky na střední škole. Stále však respektujeme individuální postup každého žáka, proto jsou výstupy pro obor Český jazyk a literatura uvedeny vcelku – pro celé období od 6. do 9. ročníku. Žáci tyto výstupy plní buď v rámci integrovaného předmětu Svět v souvislostech v 6. a 7. ročníku nebo v rámci předmětu Český jazyk v 8. a 9. ročníku.

Kompetence k učení

Začleňováním různorodých výukových situací a diskuzí vedeme žáky k vytváření vlastních učebních postupů a strategií. Učíme je vyhledávat i třídit informace, pracovat s nimi. Používáme sebehodnocení a hodnocení jako nástroj kritického posouzení vlastního pokroku i motivaci do dalšího učení. Vedeme je k uplatňování vůle a vytrvalosti. Podporujeme žáky v efektivní práci s chybou. Zdůrazňujeme vzájemnou podporu při překonávání překážek. Vlastním příkladem dokazujeme význam celoživotního učení, sdílíme s žáky vlastní aktuální i minulé studijní zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky rozpoznat problémy a společně i jednotlivě nalézat řešení. Uvádíme příklady problémových situací z minulosti a srovnáváme důsledky těchto situací s alternativními způsoby řešení. Sdílíme s žáky jejich strategie ve zdolávání překážek v různých oblastech.

Kompetence komunikativní

Poskytujeme žákům prostor pro formulaci a vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobu. Vedeme je k poskytování vzájemné kvalitní objektivní zpětné vazby. Seznamujeme žáky s různými typy textů, o kterých společně diskutujeme. Představujeme žákům osobnosti z různých sfér života a umožníme jim sdílení zkušeností. Budujeme systém komunikačních pravidel, vedeme žáky ke kultivovanému dialogu.

Kompetence sociální a personální

Pracujeme v třídních skupinách a v rámci projektů i ve věkově smíšených skupinách. Jednáme s žáky s respektem a ten vyžadujeme i od nich. Oceňujeme individuální pokrok každého žáka bez srovnávání s ostatními, budujeme sebedůvěru žáků.

Kompetence občanské

Vlastním příkladem posilujeme ekologické vědomí žáků, vedeme je k respektu všeho živého. Zapojujeme se s žáky do péče o příznivé prostředí třídy, školy, případně i okolí. Spolupracujeme s některými ekologickými organizacemi. Konfrontujeme konzumní a trvale udržitelný způsob života. Učíme žáky pečovat o své fyzické i duševní zdraví. Podle možností se s žáky zapojujeme do kulturních, společenských a sportovních akcí.

Kompetence pracovní

Pěstujeme úctu k práci vlastní i ostatních. Učíme žáky používat pracovní nářadí, náčiní, nástroje. Při práci dodržujeme bezpečnostní pravidla. Nacvičujeme s žáky ošetření drobných úrazů a zásady první pomoci. Rozvíjíme u žáků individuální předpoklady pro rozvoj profesních dovedností. Společně navštěvujeme dny otevřených dveří na vybraných středních školách, abychom žákům nabídli možnosti dalšího profesního směřování.

Kompetence digitální

Dbáme na rovnováhu využívání digitálních technologií a ostatních učebních pomůcek ve škole. Informujeme žáky o zásadách bezpečnosti na internetu a jeho rizicích i přínosech. Ve škole

dodržujeme pravidla používání mobilních telefonů. Při práci v různých oblastech žáci vyhledávají informace, data a třídí je i zpracovávají. Pro prezentaci vlastní práce volí vhodné prostředky včetně digitálních technologií.

Vzdělávací obsah předmětu Svět v souvislostech

- je uveden v následující tabulce,
- výstupy, učivo a průřezová témata pokrývající jednotlivé vzdělávací obory v rámci integrovaného předmětu jsou odlišeny barevným kódováním.

Svět v souvislostech 2. stupeň

	Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
	I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat		<p>data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat</p> <p>kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity</p> <p>modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy</p>	
	I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu			
	I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní			
	I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			
	I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen		<p>algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu</p>	

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokovaním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů		informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou			

otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		<p>hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislosti</p>	
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat			
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu			
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě		<p>hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p> <p>počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p> <p>řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p> <p>bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení</p>	
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos			
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky			
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače			

<p>I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p>		<p>digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>	
<p>D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků</p>		<p>význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny, historický čas a prostor</p> <p>člověk a lidská společnost v pravěku</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj – pochopení významu historických pramenů pro studium historie Morální rozvoj – krize respektu k odlišným kulturám a víře</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: instituce státní i neziskové zabývající se shromažďování autentických historických dokladů Formy participace občanů v politickém životě: propojení mladé generace s pamětníky Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: vliv společenských systémů na interpretaci dějinných událostí</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p>
<p>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p>			
<p>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</p>			
<p>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p>			
<p>D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p>			

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací		nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, antické Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	<p>Evropa a svět nás zajímá: vnímání jednotlivých evropských událostí v kontextu evropských dějin</p> <p>Jsme Evropané: význam Evropy pro vývoj civilizace v globálním měřítku</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí – využívání a drancování přírodního bohatství kolonií</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – seznámení s různými typy historických pramenů</p>
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví			
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství			
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie			
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států		nový etnický obraz Evropy, utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj, islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci), Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě, křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech			
D-9-4-03 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí			

D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury			
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve			
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky			
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou, zámořské objevy a počátky dobývání světa, český stát a velmoci v 15.–18. století, barokní kultura a osvícenství	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky			
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek			
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a		Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět;	

<p>kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>		<p>vznik USA, industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka, národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa, revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů, politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva, kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>	
<p>D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</p>			
<p>porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>			
<p>D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>			
<p>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p>			
<p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p>			

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu		mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět, druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv			
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků		studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření, vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí), vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky, rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět, problémy současnosti,	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce			
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí			

D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa		věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj: komunikace respektující, otevřená, nezraňující Morální rozvoj: hodnoty, postoje (vlastní, cizí) VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: otevřené partnerství jako model demokratického společenství Formy participace občanů v politickém životě: odpovědnost za své postoje v životě třídy Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: pravidelná kolektivní třídní kontrola a péče o tyto principy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: osobní příběhy Objevujeme Evropu a svět: život Evropanů Jsme Evropané: přínos naší kultury ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti		zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování;	

všem projevům lidské neshášenlivosti			prostředí: ekologická hnutí Vztah člověka k prostředí
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		<p>podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>	<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference: zvláštnosti blízkých etnik Lidské vztahy: předsudky, příčiny, důsledky Etnický původ: rovnocennost Multikulturalita: výstava odlišností Princip sociálního smíru a solidarity: způsob péče vyspělé společnosti o znevýhodněné skupiny a schopnost solidarity jednotlivce</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: chápání podstaty sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: prvky určující hodnotu informace Stavba mediálních sdělení: uspořádání zpráv různých deníků Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na každodenní život, ovlivňování médií politickými silami, vyhledávání příkladů v tisku</p>
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady			

<p>VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>		<p>hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní</p>	
<p>VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>		<p>banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>	
<p>VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p>		<p>principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu</p>	
<p>VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p>			
<p>VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet</p>			

nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz			
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu			
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí		protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní	

význam ochrany lidských práv a svobod		postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci			
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování			
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů			
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady			
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv			evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR

občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		globalizace – projevy, významné globální problémy	
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva			
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu			
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů		vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj: komunikace ve skupině
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti		dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	Morální rozvoj: zodpovědné využívání přírodních látek v ovlivňování biologických procesů v lidském těle (rozdíl mezi léčivem a drogou), etické zacházení se zvířaty
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě		viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka			Evropa a svět nás zajímá: výskyt vybraných

<p>P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p>		<p>houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam</p>	<p>druhů živočichů a rostlin ve světě</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy: rozmanitost Základní podmínky života: jejich zachování – diskuse</p>
<p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p>		<p>anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: udržení biodiverzity</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p>
<p>P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>		<p>systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p>	<p>Kulturní diference: význam určitých druhů živočichů a rostlin pro společnost</p>
<p>P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>		<p>význam rostlin a jejich ochrana</p>	
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>		<p>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p>	
<p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>		<p>vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby,</p>	

<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>		<p>obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p>	
<p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>		<p>rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost</p> <p>projevy chování živočichů</p>	
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p>		<p>fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka</p>	
<p>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>		<p>anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost</p>	
<p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>		<p>nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p>	
<p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby;</p>			
<p>P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p>		<p>Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků</p>	

<p>P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>		<p>vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti a význam půdy vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p>	
<p>P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>		<p>podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>	
<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>		<p>organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p> <p>ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	
<p>P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>			
<p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>			
<p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí</p>			

<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>		<p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p>	
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p>		<p>komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat</p> <p>geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj – řešení problémů, orientace v kartografických dokumentech. Sociální rozvoj – používání geografické terminologie, práce s kartografickými pomůckami</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát – role občanů a soužití lidí ve vybraných státech a regionech</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět – orientace na mapě, glóbusu Evropa a svět nás zajímá – typy státních útvarů, jejich regionální členění, vztahy se sousedními zeměmi</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy – Schopnost rozeznat typ krajiny</p>
<p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>			
<p>Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p>			
<p>Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p>		<p>krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry</p> <p>systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně</p>	

Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	Vztah člověka k prostředí – rostoucí populace a její potřeby vs. omezené zdroje, plýtvání zdroji
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy – Geopolitika a případná ohniska konfliktů Kulturní diference – národnostní menšiny v ČR
Z-9-3-02 porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – zprávy o stavu životního prostředí v médiích. Fakta a názory Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vidíme změny klimatu a ekosystémů kolem sebe?
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich			
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace		obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické,	

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		hospodářská a kulturní charakteristiky	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech			
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin		krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních		vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)			
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodního společenských vlivů na životní prostředí			
Z-9-6-01 vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy		<p>místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)</p> <p>Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu</p> <p>regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p>	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,			
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu			
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit mezinárodních a nadmístních institucí, organizací a integrací států			

Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu		<p>cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny			
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech			
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách		<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <p>pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách</p> <p>intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem</p> <p>hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu, orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Osobnostní rozvoj: cvičení smyslového vnímání</p> <p>Sociální rozvoj: řeč těla, zvuků, slov, kooperace</p> <p>Morální rozvoj: respektování uměleckých projevů</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA</p> <p>Občan, občanská společnost a stát: hymna</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH</p>

<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase</p>		<p>složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti – reprodukce tónů, převádění a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)</p>	<p>SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: folklor Objevujeme Evropu a svět: významní skladatelé Jsme Evropané: festivaly s mezinárodní účastí</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference: vlastní kulturní zakotvení Lidské vztahy: hudba jako prvek k překonání kulturní odlišnosti Etnický původ: improvizace Multikulturalita: vzájemné obohacení</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv na kulturu Tvorba mediálního sdělení: záznam pro školní besídku</p>
<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>		<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy</p>	
<p>HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>			
<p>HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>			
<p>HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</p>		<p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění</p>	

<p>HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>		<p>pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické</p> <p>orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <p>orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p> <p>hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)</p> <p>hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	
<p>X-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření</p>		<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus,</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Osobnostní rozvoj: cvičení smyslového vnímání, kreativita</p> <p>Sociální rozvoj: řeč předmětů a prostředí</p>

<p>vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků</p>		<p>dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</p>	<p>vytváření člověkem Morální rozvoj: analýza vlastních a cizích hodnot</p>
<p>X-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</p>		<p>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření</p>	<p>VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: státní symboly a umění</p>
<p>X-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>		<p>reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</p>	<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: lidová tvořivost Objevujeme Evropu a svět: světoví výtvarníci Jsme Evropané: naše kořeny, kulturní dědictví</p>
<p>X-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;</p>		<p>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p>	<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: přijetí odlišnosti kultur Kulturní diference Lidské vztahy: pomocí obrazného vyjádření Etnický původ: etnické prvky v umění</p>
<p>X-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku</p>		<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace</p>	<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí: probouzení povědomí výtvarnou činností</p>
<p>X-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>		<p>typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</p>	<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: zpravodajství a reklama ve výtvarném umění Interpretace vztahu mediálních sdělení a</p>

<p>X-0-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</p>		<p>racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti</p>	<p>reality: společensky významné hodnoty v textu Stavba mediálních sdělení: denní tisk a výtvarná stránka sdělení, význam barev Tvorba mediálního sdělení: výstava a reportáž</p>
<p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p>		<p>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena Sociální rozvoj: poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace Morální rozvoj: rozhodování, řešení problémů, analýza hodnot a postojů, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: znalost práv a úcta k zákonům Formy participace občanů v politickém životě: zdravý a sebevědomý občan</p>
<p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>		<p>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p>	
<p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím;</p>			

vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: bezpečné prostředí a rizikové chování Objevujeme Evropu a svět: známé osobnosti a závislosti Jsme Evropané: preventivní programy zdraví MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference: klady i rizika Lidské vztahy: formy soužití v odlišných kulturách Etnický původ: kořeny a zvyky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpovědné chování při mimořádných událostech MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: manipulativní reklama a její vliv na lidské zdraví
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se		RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	
		autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný	

<p>zdravotním problémem a v případech potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>		<p>internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu</p>	
<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>		<p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p>	
<p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>		<p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	
<p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>		<p>manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>	
<p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>		<p>ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p>	
<p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním</p>		<p>HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p>	

<p>návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>		<p>podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p>	
<p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>		<p>seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p>	
<p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>		<p>psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	
<p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událost</p>			
<p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti</p>		<p>význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: dodržování fair-play Sociální rozvoj: týmový duch a podpora</p>

zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem		zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	slabších, spolupráce Morální rozvoj: zvládání vlastního neúspěchu, rozvoj schopnosti překonávat překážky, podpora spolužáků
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity: hendikep ve sportu
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly		hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení: reportáže ze sportovních událostí Práce v realizačním týmu: dokumentace sportovních utkání
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší			
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné			

nedostatky a jejich možné příčiny	<p>atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí</p> <p>sportovní hry (<i>alespoň dvě hry podle výběru školy</i>) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie</p> <p>turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>plavání (<i>podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti</i>) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti</p> <p>lyžování, snowboarding, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (<i>popř. další zimní sporty podle podmínek školy</i>)</p> <p>další (i netradiční) pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>)</p>
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence,	<p>komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály,</p>

rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci			

ČSP-0-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň			<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Osobnostní rozvoj: pozornost, soustředění, seberegulace, sebeorganizace, kreativita</p> <p>Sociální rozvoj: komunikace, kooperace</p> <p>Morální rozvoj: rozhodování, řešení problémů</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá: zvyky, tradice, artefakty, trh práce</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA mezinárodní kuchyně - příprava pokrmů, stolování</p> <p>Kulturní diference: vlastní kulturní zakotvení</p> <p>Lidské vztahy: základní morální normy v pracovním vztahu</p> <p>Etnický původ: vzájemná rovnost</p> <p>Multikulturalita: specifické rysy přípravy pokrmů a stolování jiných kultur</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA pěstitelské práce, chovatelství, práce s drobným a technickým materiálem</p> <p>Ekosystémy: výběr ekosystému pro odběr materiálu pro zpracování, pěstování, chov</p> <p>Základní podmínky života: propojenost složek prostředí</p>
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí		vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity), pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování,	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost		jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce,	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku		důležité technologické postupy, technické náčrty a výkresy, technické informace,	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu		návody, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model		stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů,	
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.		tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt,	

ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení		plán, schéma, jednoduchý program	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: udržitelný rozvoj společnosti</p> <p>Vztah člověka k prostředí: náš životní styl</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: kritické hodnocení naplnění očekávání získaného na základě reklamy</p> <p>Stavba mediálních sdělení: signály klamavé reklamy</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení: reklama na přístroje a zařízení do domácnosti</p>
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu			
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin		základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu		zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny	
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu		okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty		léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví		chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	
		finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika	

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů		domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu		elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem			
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče		kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy		potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů		základní laboratorní postupy a metody základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	
ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl			
ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci			
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci			
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři			
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky		digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony	
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení		digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování	

<p>ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava</p>		<p>počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)</p>	
<p>ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením</p>		<p>mobilní služby – operátoři, tarify</p>	
<p>ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>			
<p>ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>		<p>trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p>	
<p>ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě</p>		<p>možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p>	

<p>ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>		<p>zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	
<p>ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>		<p>podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	

5.2.2. ČESKÝ JAZYK

Obsahové vymezení

Předmět **Český jazyk** se skládá ze vzdělávacích obsahů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
*_	*_	5	5

* v 6. a 7. ročníku je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru integrován do předmětu Svět v souvislostech

Organizační vymezení

Zatímco v 6. a 7. ročníku tvoří vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura nedílnou součást integrovaného předmětu Svět v souvislostech, v 8. a 9. ročníku se vyčleňuje do samostatných vyučovacích hodin s akcentem na lingvistické zaměření, přípravu na přijímací zkoušky a přípravu na vyučovací styl střední školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Zaměřujeme se na správné používání termínů v gramatické části, vedeme žáky k analýze textu, jeho porozumění. Žáci si osvojují strategie k učení, třídí získané informace a interpretují je. Kriticky hodnotí daný text nebo promluvu. Budujeme pozitivní vztah k jazyku, k jeho učení, k četbě.

Kompetence k řešení problémů

Předkládáme žákům různorodé texty, učíme je vnímat manipulativní prvky, odlišit fakta a názory, na základě čteného nebo slyšeného vytvářet vlastní názor a obhájit jej.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke konstruktivnímu rozhovoru, k umění argumentace. Kultivujeme jejich psaný i mluvený projev. Podporujeme jejich kreativitu v psaném projevu. Učíme je, jak získávat

informace z psaných, obrázkových i symbolických materiálů. Vychováváme je, aby dokázali naslouchat, zapojit se do diskuze a přiměřeně vyjádřit svůj názor. Využíváme komunikační prostředky a technologie.

Kompetence sociální a personální

Podporujeme spolupráci ve skupině, dbáme na dodržování pravidel. Dáváme prostor ke vzájemným interakcím, ke korekci vrstevníky, k upevňování kvalitních vztahů. Vytváříme respektující třídní klima, povzbuzujeme žáky k sebedůvěře.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s jazykovým kulturním bohatstvím naší země a některých jiných národů, vedeme je k respektu a úctě k těmto tradicím. Podle možností se s žáky zapojujeme do místního kulturního dění.

Kompetence pracovní

Učíme žáky vnímat hodnotu kultivovaného projevu, textu, literárního díla. Představujeme jim kvalitní kulturní produkci z oblasti filmu a divadla. Vedeme je k ocenění kulturního dědictví.

Kompetence digitální

Při práci s jazykem využíváme digitální technologie v oblasti produktivní i receptivní.

Vzdělávací obsah předmětu Svět v souvislostech

- je uveden v následující tabulce.

Český jazyk

Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: aplikace metod racionálního čtení na konkrétní typy textu Sociální rozvoj: aktivní naslouchání jako způsob efektivní komunikace</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: základní formální náležitosti a pravidla písemné komunikace s úřady</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: manipulace, hoaxy, hate speech a jiné negativní aspekty mediální komunikace Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: analýza věrohodnosti mediálního obsahu Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení: analýza rozdílů mezi fakty a názory prezentovanými v mediální komunikaci Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení: vytváření titulků a různých typů mediálních sdělení</p>
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci		písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost,	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru			
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,			

nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu			
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát			
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování			
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova		zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj – rozvoj poznávání, hodnot a kritického řešení problémů, vyhledání hlavní myšlenky v textu, rozšíření slovní zásoby, vytváření
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější			

způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh		slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	vlastního přehledu o základních pravidlech české mluvnice Sociální rozvoj – vzájemná komunikace v různých situacích, užívání spisovného a kultivovaného jazyka, správná formulace vět, kladení otázek a odpovědí, spolupráce ve skupině Morální rozvoj – hodnocení práce v kolektivu třídy, empatické a aktivní naslouchání, vzájemné respektování názorů každého žáka, tolerance k chybám vlastním i ostatních
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami		tvárosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci		skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát – uvědomění si významu mateřského jazyka v každodenním životě s ohledem na jeho historický a společenský vývoj, rozpoznání specifík různých variant českého jazyka a jejich užití
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá – vnímání rozdílů a specifík cizích jazyků ve srovnání s mateřským jazykem
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference – poznávání a respektování různých etnik, kultur a jazyků Lidské vztahy – pěstování asertivního jednání, tolerance a schopnosti kompromisu Multikulturalita – seznámení se specifickými rysy jazyků a jejich rovnocennost, vytvoření myšlenkové mapy indoevropských jazyků a ostatních jazykových rodin
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí			MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití			

			<p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – rozvoj hodnocení a pěstování kritického vztahu k různým typům zdrojů, rozpoznání manipulativního charakteru v masmédiích</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – rozvoj schopnosti ověřovat informace a fakta v různých zdrojích, rozbor textů z médií, vyhledávání a opravy chyb v textech a zdůvodnění pravopisu</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení – porovnání čtení ukázek s původním zdrojem a seznámení s autorem</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Tvorba mediálního sdělení – rozvoj kreativity při vlastní tvorbě, psaní gramaticky a stylisticky správných textů, výběr vhodných materiálů a jazykových příruček ke splnění zadaných úkolů</p> <p>Práce v realizačním týmu – umění pracovat a tvořit v týmu (např. redakce)</p>
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		<p>tvůrčivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Osobnostní rozvoj – skupinová práce, diskuse o textech</p> <p>Sociální rozvoj – vedení dialogu mezi autorem a čtenářem</p> <p>Morální rozvoj – analýza postojů literárních hrdinů, autorů literárních děl.</p> <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – cenzura a jiná ohrožení svobodné tvorby</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Objevujeme Evropu a svět – česká literatura v zahraničních překladech, zahraniční literatura v</p>
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora			
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo			

<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>		<p>příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p>	<p>češtině Jsme Evropané – významná ocenění českých autorů</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – porovnávání literárního díla s jeho adaptacemi Vnímání autora mediálních sdělení – analýza stylu, postoje a užívání výrazových prostředků autorů literárních děl</p>
<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>		<p>literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé</p>	
<p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>			
<p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>			
<p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>			
<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>			

5.2.3. ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** vychází z vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk a obsahuje všechna průřezová témata.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	4	4	3

Organizační vymezení

Anglický jazyk probíhá jednak ve výukových lekcích s českým pedagogem, kde se klade postupně stále větší důraz nejen na komunikační složku jazyka, ale také na gramatickou správnost a výstavbu verbální (Speaking) i písemné komunikace (Writing), stejně jako na prohlubování dalších dovedností: Listening, Reading, následně tyto dovednosti žáci upevňují v prakticky zaměřené blokové výuce, kde angličtina už není cílem, ale prostředkem k získání dalších kompetencí i z jiných tematických oblastí. Tato výuka probíhá podle organizačních možností školy ve spolupráci s rodilým mluvčím nebo s vyučujícím anglického jazyka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci si budují širokou slovní zásobu, učíme je efektivně a správně ji propojovat a vytvářet smysluplné celky. Pomáháme žákům s osvojením různých strategií k obohacení a upevnění slovní zásoby. Postupně žáci vyhledávají a třídí informace z textu i z poslechu, učí se zaměřovat na klíčová slova a základní porozumění, odlišují podstatné od podružného.

Kompetence k řešení problémů

Spolu s žáky nacházíme podobné a odlišné znaky s mateřským jazykem, přecházíme k myšlení a formulování problémů v anglickém jazyce. podporujeme žáky při neúspěchu a v obtížných segmentech jazykové výuky (zejména Listening). Povzbuzujeme je při zvyšování frustrační tolerance.

Kompetence komunikativní

Zdůrazňujeme komunikační funkci jazyka. Uvádíme žáky do situací blízké reálnému životu v cizím jazyce, používáme hraní rolí. Pokud je to možné z organizačních důvodů, zapojujeme do výuky rodilého mluvčího. Postupně zvyšujeme kompetence žáků ke kvalitní komunikaci v anglickém jazyce budováním všech složek jazykové výchovy.

Kompetence sociální a personální

Zařazujeme skupinové aktivity, střídáme složení a velikost skupin tak, aby žáci měli možnost se setkávat s různými komunikačními partnery. Vedeme žáky k respektu odlišností a ke vstřícné komunikaci se spolužáky i s dospělými.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s reáliemi anglicky mluvících zemí, zejména s příklady fungování demokracie a jejich principů.

Kompetence pracovní

Dbáme na dodržování pravidel třídy, plnění povinností.

Kompetence digitální

Využíváme digitální techniku k výuce, včetně výukových aplikací. Podporujeme žáky při získávání a třídění informací a digitálních dat v anglickém jazyce.

Vzdělávací obsah předmětu

- je uveden v následující tabulce.

Anglický jazyk				
	Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
	CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně		<p>zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: pojmenování vlastností a rysů člověka, vzhledu a částí těla, vyhledání klíčových informací v textu, rozpoznání hlavní myšlenky sděleného obsahu Sociální rozvoj: poslech modelových dialogů z každodenního života, vzájemná komunikace v různých situacích, společná diskuze a spolupráce ve skupině Morální rozvoj: empatické a aktivní naslouchání, vzájemné respektování jedinečnosti a názorů každého žáka</p> <p>VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: poslech krátkých videí a nahrávek o státních symbolech, zřízeních a politických systémech anglicky mluvících zemí (VB, USA), poslech státních hymen + srovnání s ČR</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: význam užívání cizího jazyka, krátké nahrávky a videa souvisejících s realii anglicky mluvících zemí, s různými zeměmi světa a jejich kulturami Objevujeme Evropu a svět: krátké nahrávky a videa o cestování, poslech modelových rozhovorů (objednání hotelu, kupování jízdenek, popis cesty z letiště na hotel apod.)</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference: krátká videa a nahrávky týkající se</p>
	CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
	CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích			
	CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
	CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
	CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech			

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení			<p>svátků ve světě (Vánoce, Velikonoce, Halloween), poslech koled z různých zemí světa + srovnání s českými svátky</p> <p>Multikulturalita: seznámení s odlišnými kulturami a jejich tradicemi, poslech různých variant a přízvuků anglického jazyka, rozpoznání specifík řeči rodilých a nerodilých mluvčích</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Základní podmínky života: rozdíly života ve městě a na vesnici</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí: krátká videa o problémech životního prostředí a přírodních katastrofách</p> <p>Vztah člověka k prostředí: krátká videa o ochraně přírody a ohrožených zvířatech</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: poslech autentických zpráv BBC, srovnání informací s tzv. Fake news</p> <p>Stavba mediálních sdělení: využití audioknih při výuce anglického jazyka</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti: krátká videa o rizicích a bezpečnosti na sociálních sítích</p> <p>Práce v realizačním týmu: umění pracovat a tvořit v týmu</p>

5.2.4. NĚMECKÝ JAZYK

Obsahové vymezení

Jako další cizí jazyk vyučujeme **Německý jazyk** s přihlédnutím k praktickému využití a geografické blízkosti německy mluvících zemí, stejně jako s ohledem na návaznost na středních školách v regionu. Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova a Myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
-	2	3	3

Organizační vymezení

Výuka německého jazyka je rozdělena na část výukovou s českým pedagogem a podle organizačních možností školy pro žáky s vyšším stupněm pokročilosti i konverzaci s rodilým mluvčím. Lektoři úzce spolupracují, konverzační lekce vycházejí z učiva probraného ve výukových lekcích, žáci si tak učivo upevňují a procvičují v praktickém využití.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Poskytujeme žákům příležitosti k osvojení základní slovní zásoby a gramatických pravidel. Pomáháme žákům s osvojením různých strategií k obohacení a upevnění slovní zásoby. Postupně žáci vyhledávají a třídí základní informace z textu i z poslechu, učí se zaměřovat na klíčová slova a základní porozumění.

Kompetence k řešení problémů

Připravujeme žáky na komunikační situace v reálném životě, pomáháme jim nacházet strategie k překonávání obtížných situací.

Kompetence komunikativní

Zdůrazňujeme komunikační funkci jazyka. Uvádíme žáky do situací blízké reálnému životu v cizím jazyce, používáme hraní rolí. Pokud je to možné z organizačních důvodů, zapojujeme do výuky rodilého mluvčího. Postupně zvyšujeme kompetence žáků ke kvalitní komunikaci v německém jazyce budováním všech složek jazykové výchovy.

Kompetence sociální a personální

Zařazujeme skupinové aktivity, střídáme složení a velikost skupin tak, aby žáci měli možnost se setkávat s různými komunikačními partnery. Vedeme žáky k respektu odlišností a ke vstřícné komunikaci se spolužáky i s dospělými.

Kompetence občanské

Seznamujeme žáky s některými reáliemi německy mluvících zemí, vedeme je k respektu některých kulturních odlišností.

Kompetence pracovní

Dbáme na dodržování pravidel třídy, plnění povinností.

Kompetence digitální

Využíváme digitální techniku k výuce. Podporujeme žáky při získávání a třídění informací a digitálních dat v německém jazyce.

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk

- je uveden v následující tabulce

Německý jazyk

Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně		<p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sociální rozvoj: poslech modelových dialogů z každodenního života, vzájemná komunikace v různých situacích, společná diskuze a spolupráce ve skupině Morální rozvoj: empatické a aktivní naslouchání, vzájemné respektování jedinečnosti a názorů každého žáka</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: význam užívání cizího jazyka, krátké nahrávky a videa souvisejících s realiami německy mluvících zemí a jejich kulturami</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita: seznámení s odlišnými kulturami a jejich tradicemi, poslech různých variant a přízvuků německého jazyka</p>
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů			
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho			

<p>samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>			
<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>			
<p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>			
<p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>			
<p>DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>			
<p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>			
<p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>			

5.2.5. MATEMATIKA

Charakteristika vzdělávacího předmětu **Matematika**

Obsahové vymezení

Předmět Matematika zahrnuje tematické okruhy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	4	4	5

Organizační vymezení

Předmět Matematika se vyčleňuje od 6. ročníku z integrovaného předmětu Svět v souvislostech. Žáci již mají ukotveno propojení matematiky s ostatními oblastmi a mají představu o možnostech aplikace v běžných životních situacích. Vývojově také přecházejí do období vyšší abstrakce, spontánně opouštějí práci s fyzickými matematickými Montessori pomůckami. Respektujeme však také individuální vývoj každého žáka a v případě potřeby se k práci s názornými pomůckami vracíme. V rámci jednotlivých hodin matematiky se intenzivně věnujeme žákům při práci v malých skupinách nebo individuálně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Nabízíme žákům různé postupy, v některých oblastech učiva jim umožňujeme experimenty a nacházení vlastních řešení. Podporujeme je ve vytrvalosti. Zavádíme přesné pojmy a termíny, spolu s žáky třídíme informace a data.

Kompetence k řešení problémů

Propojujeme matematické operace se situacemi reálného života. Zvyšujeme finanční gramotnost žáků, poskytujeme návody, jak řešit finanční situace reálného života a necháváme žáky přicházet s vlastními řešeními.

Kompetence komunikativní

Pracujeme individuálně i v různorodých skupinách, poskytujeme žákům prostor pro sdílení vlastních postupů řešení. Vedeme žáky k přesné formulaci matematických pojmů i vlastních postupů.

Kompetence sociální a personální

Motivujeme žáky k překonávání překážek, k ocenění pokroku vlastního i pokroku spolužáků. Povzbuzujeme je ke spolupráci při řešení úloh a k ocenění různorodých i originálních řešení.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektu ostatních a k dodržování pravidel.

Kompetence pracovní

Dbáme na vytváření správných pracovních návyků, povzbuzujeme žáky k vytrvalosti, k dokončení rozpracovaných úkolů. Zdůrazňujeme roli matematiky pro využití v běžném životě.

Kompetence digitální

Při výuce používáme digitální technologie včetně výukových aplikací. Učíme žáky třídit data a zpracovávat je systematicky do grafů a tabulek.

Vzdělávací obsah předmětu Matematika

- je uveden v následující tabulce.

Matematika

Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu		dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, efektivní řešení problémů Sociální rozvoj: sociální komunikace Morální rozvoj: spolupráce a soutěž VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě: demokratické vztahy ve třídě, výchova k naslouchání a přijímání argumentů ostatních spolužáků a jejich postupu řešení, logická argumentace, obhajoba vlastního postupu a řešení MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: kritické čtení a myšlení, orientace v tabulkách a grafech prezentovaných v médiích, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa	
M-9-1-03 zmodeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel		desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)		poměr – měřítko, úměra, trojčlenka procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů		mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)		rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím			

proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav			
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		<p>závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr</p> <p>funkce – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce</p>	
M-9-2-02 porovnává soubory dat			
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti			
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá		<p>rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině</p>	

potřebnou matematickou symboliku		(typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh			
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary			
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků			
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar			
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti			

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles			
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles			
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině			
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy,	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			

5.2.6. SVĚT VĚDY

Obsahové vymezení

Svět vědy zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacích oborů **Fyzika** a **Chemie** a všechna průřezová témata.

Časové vymezení

Týdenní hodinová dotace jednotlivých ročníků:

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	4	4

Žáci pracují v hodinových nebo dvouhodinových výukových blocích, které umožňují především realizaci experimentů a individuální přístup ke každému žákovi.

Organizační vymezení

Žáci plynule navazují na poznávání světa z prvního stupně v rámci předmětu Svět v souvislostech. Předmět Svět vědy zahrnuje množství experimentů, kde si žáci vyzkoušejí fungování fyzikálních a chemických zákonů v praxi. Vycházíme z celistvého pojetí a prolínání témat oborů Fyzika a Chemie. Žáci se učí v souvislostech, ale s možností hlubšího zaměření ve fyzikálně-chemické oblasti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učivo integrovaného předmětu Svět vědy propojujeme s experimenty. Zavádíme přesné pojmy a termíny, spolu s žáky třídíme informace a data, vybíráme potřebné a aplikujeme je ve výpočtech.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k analýze situace, aplikaci správných vzorců, k přesnosti výpočtů a k ověřování výsledků.

Kompetence komunikativní

Pracujeme individuálně i v různorodých skupinách, poskytujeme žákům prostor pro sdílení vlastních postupů řešení.

Kompetence sociální a personální

Budujeme příznivé klima pracovní skupiny, vedeme žáky ke konfrontaci postupů, k logické argumentaci i respektu argumentů druhých stran. Motivujeme žáky k překonávání překážek, k ocenění pokroku vlastního i pokroku spolužáků. Povzbuzujeme je ke spolupráci při řešení úloh a k ocenění různorodých i originálních řešení.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektu ostatních a k dodržování pravidel.

Kompetence pracovní

Dbáme na vytváření správných pracovních návyků, povzbuzujeme žáky k vytrvalosti, k dokončení rozpracovaných úkolů. Vysvětlujeme, jak dané učivo aplikovat v reálném životě. Dbáme na bezpečné zacházení s pomůckami.

Kompetence digitální

Při výuce používáme digitální technologie. Učíme žáky vyhledávat informace, třídit data a zpracovávat je systematicky do grafů a tabulek.

Vzdělávací obsah předmětu Svět vědy

- je uveden v následující tabulce,
- výstupy, učivo a průřezová témata pokrývající jednotlivé vzdělávací obory v rámci integrovaného předmětu jsou odlišeny barevným kódováním.

Svět vědy			
Očekávané výstupy	Indikátory	Učivo	Průřezová témata
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa		měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Osobnostní rozvoj: práce ve skupinách, problémové vyučování VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát: zdroje energie a vliv na život občanů Formy participace občanů v politickém životě: zdroje energie možnosti volby a vlivu občanů Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: zdroje energie možnosti volby a vlivu občanů
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí			
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty			
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů			
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu		pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá: zdroje energie v Evropě a ve světě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a jejich vliv na životní prostředí, vliv hluku na
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles			
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil			

působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici		výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	životní prostředí
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů		Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: samostatné hledání informací na internetu a v knize
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem		formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku		vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku	
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí			
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu		elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky	

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí		elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní			
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh			
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet			sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek			

<p>CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>		<p>vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek</p> <p>zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</p> <p>nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam</p>	
<p>CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky</p>		<p>směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p> <p>voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody</p> <p>vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva</p>	
<p>CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p>			
<p>CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p>			
<p>CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu</p>			
<p>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</p>		<p>částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony</p>	

<p>CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>		<p>prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo</p> <p>chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin</p>	
<p>CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání</p>		<p>chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost</p>	
<p>CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>		<p>faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza</p>	
<p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>		<p>oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</p> <p>kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</p>	
<p>CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>		<p>solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů</p>	

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		<p>uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p> <p>paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p> <p>deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p> <p>přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy			
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití			
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů			
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi		<p>chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p> <p>průmyslová hnojiva</p> <p>tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika</p> <p>plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace</p> <p>detergenty, pesticidy a insekticidy</p> <p>hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti</p> <p>léčiva a návykové látky</p>	
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe			
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka			

6. PRAVIDLA PRO VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu (RVP) a školního vzdělávacího programu (ŠVP) v míře odpovídající okolnostem v souladu se školským zákonem. Škola je připravena poskytnout žákům materiálně-technickou podporu zapůjčením přenosného zařízení pro realizaci distanční výuky on-line formou. Způsob poskytování vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám žáků tak, aby rozsah synchronní (on-line) výuky odpovídal věkovým specifikům žáků a byl v souladu s hygienickými podmínkami.

Účast žáků na distančním vzdělávání je povinná. Proto je nutné v souladu s pravidly pro omlouvání neúčasti žáků na vyučování omlouvat i jejich nepřítomnost v distančním vzdělávání.

Vzhledem k charakteru distanční výuky nelze on-line výuku plánovat tak, aby synchronní aktivity zcela kopírovaly běžný školní rozvrh hodin a žáci museli mnoho hodin denně sledovat on-line přenosy. Proto je synchronní výuka plánována tak, aby po každé on-line hodině následovala dostatečná přestávka. K realizaci distanční výuky je připraven rozvrh on-line hodin.

Synchronní (on-line) výuka je doplněna asynchronní (off-line) výukou, která je zaměřena zejména na samostatné zpracování témat, práci se zdroji, motivaci k samostatnému propojování žáků při spolupráci na projektech.

Distanční výuka se soustředí v souladu s doporučením MŠMT zejména na stěžejní výstupy v českém jazyce, matematice a cizím jazyce. Dále je přiměřeně doplněna o vzdělávací obsah dalších předmětů, jehož realizace je prostřednictvím distanční výuky možná.

Při krátkodobých úsecích distanční výuky (např. karanténa třídy na 7-10 dnů) je možné zaměřit aktivity projektovým způsobem na průřezové téma propojující více vzdělávacích oblastí, případně se soustředit na vzdělávací obsahy snadněji realizovatelné při distančním způsobu vzdělávání (samostatná práce a kreativní činnost, tematické celky, pro které existuje dostatečná studijní opora, např. formou vzdělávacích pořadů, výukových videí, digitálních učebních materiálů atd.). Ostatní oblasti je možné přesunout do období po návratu k prezenční výuce.

Při dlouhodobém zákazu osobní přítomnosti ve školách, který trvá déle než 2 týdny, budou prioritizovány stěžejní vzdělávací oblasti v ŠVP, výuka se zaměří především na očekávané výstupy dle příslušného RVP a bude se věnovat zejména všeobecným profilovým předmětům

K realizaci synchronní (online) distanční výuky je využívána jednotná platforma ZOOM, k administraci dokumentů (zadání a úkolů) je využíván školní informační systém. Pro hladký přechod k případnému distančnímu vzdělávání je zajištěno seznámení žáků s komunikačními platformami již v průběhu prezenční výuky.

Pro hodnocení distanční práce žáků používáme formativní slovní hodnocení, případně hodnocení prací vyjádřené vztahem k naplnění předem daných kritérií (např. procenty).

Při distančním vzdělávání je velmi důležitá podpora rodičů. Jejich úkolem však není přebírat roli učitele, i když zejména nejmladší žáci potřebují výraznou podporu dospělého. Proto je volen obsah off-line výuky nejmladších žáků tak, aby se pro rozvoj jejich kompetencí co nejlépe využívaly běžné situace v rodině, např. při společných hrách, vaření, vycházce, sportu, úklidu, péči o sourozence apod. Všechny tyto činnosti nabízí mnoho možností pro poznávání a procvičování vzdělávacího obsahu 1. ročníku. Škola poskytuje rodičům náměty na vzdělávací využití těchto situací.

Ani ve vyšších ročnících není základní rolí rodičů probírat s dětmi látku, vysvětlovat učivo, opravovat úkoly. Je však velmi cenný blízký kontakt učitelů s rodiči a zpětná vazba, jak vnímají postoj svých dětí k vlastnímu vzdělávání, zda jsou děti motivované, zažívají úspěch, zda nejsou přehlčené, zbývá jim čas na zájmové aktivity a odpočinek a zda je komunikace ze strany školy dostatečná a srozumitelná. V případě obtíží dítěte v distančním vzdělávání je možné domluvit s učitelem individuální podporu.

7. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Učitelé ZŠ 2ika přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační a formativní funkce hodnocení. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení výsledku vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažených cílů základního vzdělávání, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a školním vzdělávacím programu.

Hodnocení obecně není jednostranným aktem učitele, ale je výsledkem jeho vzájemné komunikace s žákem a společné snahy o dosažení pokroku v rámci individuálních možností žáka.

7.1. ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU

Hodnocení se řídí § 51 až § 53 školského zákona 561/2004 Sb. a § 14 až § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Cílem hodnocení je poskytnout kvalitní zpětnou vazbu k průběhu a výsledkům vzdělávání. Žáka i jeho rodiče by mělo informovat o tom, jak žák zvládá danou vědomost či dovednost, jak ji umí uplatnit. Má poskytnout informaci o tom, kde má žák rezervy, a nabídnout cestu k dosažení zlepšení. Hodnocení žáka má být objektivní a musí přihlížet k možnostem žáka, je zaměřeno na míru individuálního pokroku a zohledňuje snahu a úsilí žáka, zásadně nesrovnává žáky mezi sebou. Kritéria hodnocení by se měla odvíjet od míry rozvoje klíčových kompetencí. Hodnocení plní motivační funkci, má žáka povzbudit, pomoci mu uvědomit si svůj pokrok, podpořit zdravé sebepojetí a dodat mu podporu pro překonávání překážek. Mělo by vést žáka k tomu, aby se snažil maximálně využít svůj potenciál.

Hodnocení v základní škole 2ika probíhá na několika úrovních. Z hlediska účelu rozlišujeme hodnocení formativní a sumativní.

Průběžné formativní hodnocení, na které je v ZŠ 2ika kladen důraz, je realizováno poskytováním průběžné a okamžité zpětné vazby od učitele, od spolužáků i vlastním sebehodnocením. Převažující formou formativního hodnocení je hodnocení slovní, ať už ústní nebo písemné, dále hodnocení formou porovnání úrovně dosaženého výkonu s předem stanovenými kritérii. Účelem formativního hodnocení je dosažení pozitivního pokroku

v průběhu vzdělávacího procesu. Součástí formativního postupu je možnost opravy neúspěšné práce po domluvě s učitelem na základě vlastní iniciativy žáka.

Závěrečné sumativní hodnocení je realizováno v závěrech vzdělávacích etap (po ukončení projektu, tématu, výukového modulu, určité oblasti učiva) či v závěrech klasifikačního období, je **hodnocením konečným**. Používá se k vyjádření toho, do jaké míry si žák látku osvojil, do jaké míry naplnil očekávané výstupy a rozvinul klíčové kompetence. Sumativní hodnocení je realizováno podle předem stanovených a známých hodnotících kritérií, navazuje na průběžné formativní hodnocení.

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení. Ten se vydává na prostém hlavičkovém papíru školy a podepisuje jej třídní učitel.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka v ZŠ 2ika je na vysvědčení žáků I. stupně vyjádřeno slovně, na vysvědčení žáků II stupně je vyjádřeno v 6. a 7. ročníku slovně, v 8. a 9. ročníku je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“) doplněným o slovní hodnocení, které obsahuje i hodnocení klíčových kompetencí vymezených RVP ZV.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

7.1.1. ZÁSADY KLASIFIKACE A HODNOCENÍ

7.1.1.1. Stupně klasifikace a hodnocení

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním

- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo uvolněn, uvolněna.

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo nehodnocen, nehodnocena.

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **Prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré
- b) **Prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **Neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) **Nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakovával ročník. Do vyššího ročníku postoupí i žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakovával ročník.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí.

Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, pak krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do čtrnácti dnů od doručení žádosti, nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětu výchovného zaměření, posoudí ředitel školy (je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, pak krajský úřad) dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní. Nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledku pro vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do čtrnácti dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

7.1.1.2. Obecné zásady pro získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka;
- b) analýzou výsledků činnosti žáka;
- c) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování;
- d) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy;
- e) kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami;
- f) konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a zdravotnických služeb, zejména u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami;
- g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Učitel si počíná tak, aby klasifikoval žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita klasifikace nebo hodnocení vytváří předpoklad objektivního posouzení vzdělávání žáka. Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení nebo klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací nebo praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, zapíše je do školního informačního systému. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích či dnech. Termín kontrolní práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem. Koordinaci zabezpečuje třídní učitel. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a bez prodlení ji sdělovat prostřednictvím elektronické žákovské knížky zákonným zástupcům žáka.

7.1.1.3. Zásady hodnocení prospěchu

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt vůči žákovi. V případě negativního hodnocení zpravidla poskytne žákovi na jeho žádost možnost opravy pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.

Při sumativním hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se však neurčuje pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Učitel bere při klasifikaci zřetel na zaměření a cíle skupin předmětů s převahou teoretického zaměření, předmětů s převahou praktických činností a předmětů s převahou výchovného a uměleckého zaměření, u integrovaných předmětů bere učitel při klasifikaci zřetel na poměrné rozložení integrovaných vzdělávacích oborů a jejich zaměření.

Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.

Hodnocení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledné hodnocení za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Případy problémů a skutečností hodných zvláštního zřetele ve vzdělávání žáků se projednávají v pedagogické radě. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, předkládají učitelé výsledky celkové klasifikace k provedení analýzy výsledků vzdělávání a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně (viz kap. 6.1.1.5. Zásady hodnocení slovního) jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje hodnocení žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn.

Výsledné hodnocení za klasifikační období musí odpovídat nejen dílčímu hodnocení, které žák získal, ale i předem stanoveným kritériím hodnocení v daném předmětu.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je hodnocení žáka stanoveno na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.

Třídní učitelé a speciální pedagog jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními ke vzdělávání, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.

7.1.1.4. Zásady hodnocení chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka a k účinnosti předešlých kázeňských opatření.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování v době přítomnosti ve škole. Porušili-li žák mimo školu zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování, zaujmou učitelé vůči takovému chování etický postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně na další žáky. Pedagogové školy vnímají svůj významný podíl na vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování. Zakládají své výchovné působení na žáky na vzájemné důvěře a spolupráci rodiny a školy.

Výchovná opatření jsou podrobněji popsána ve školním řádu.

7.1.1.5. Zásady hodnocení slovního

Slovní hodnocení je objektivně popisné, přizpůsobené svou srozumitelností dané věkové skupině žáků. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení péle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení ať ústní nebo písemné dodržuje zásadu, že neohrožuje žáka a nenarušuje jeho pocit bezpečí, který je základním předpokladem pro možnost učit se. Hodnocení tedy popisuje výsledek nebo průběh práce, nikoliv osobu a osobnost žáka. Umožňuje tak žákovi pěstovat sebeúctu a zdravé sebepojetí, schopnost vnímat své silné i slabé stránky a věnovat dostatečné úsilí svému rozvoji a učebnímu pokroku.

Slovní hodnocení by mělo být vždy postaveno na posílení kladných stránek výkonu, poukázání na místa, v nichž se povedlo překonat překážku, posílení postupu, díky kterému došlo k pokroku a k povzbuzení do další práce.

Kritéria úrovně dosažené v oblastech znalostí, praktického využití a porozumění, komunikace, pracovního nasazení a spolupráce, kvality výsledků práce:

Žák, který dosáhl výborné úrovně:

- učivo ovládá bezpečně a samostatně, občas udělá drobnou chybu, kterou samostatně odstraní;
- obsahu učiva rozumí, vysvětlí učivo pomocí příkladů ze života;
- používá přesné pojmy, odpovídá na otázky v celých větách, formuluje své odpovědi přesně a výstižně;
- samostatně a z paměti prezentuje svou práci;
- výstupy své práce má pečlivě zpracované, uspořádané, upravené a kompletní;
- pomůcky má téměř vždy připraveny a v pořádku;
- při výuce se aktivně zapojuje do všech částí výuky, je soustředěný na výuku;
- zadané úkoly plní aktivně, přesně, včas, často nad rámec zadání;
- o výuku projevuje aktivní zájem;
- do společné práce se zapojuje ochotně a účelně, přichází s vlastními nápady;
- naslouchá druhým, ochotně pomáhá ostatním dosáhnout porozumění;
- je klíčovým členem týmu.

Žák, který dosáhl chvalitebné (základní) úrovně:

- základní učivo ovládá, občas potřebuje menší pomoc, chyby odstraní na upozornění;
- obsahu učiva většinou rozumí, uvede příklady z praxe;
- při používání odborných pojmů občas chybí;
- samostatně prezentuje svou práci s oporou o text;
- většinu své práce má kvalitně vyhotovenou, uspořádanou, upravenou, občas mu něco drobného chybí, na upozornění si chybějící doplní;
- plní úkoly dle zadání řádně a včas;
- o výuku projevuje zájem, zapojuje se do všech aktivit, je většinou soustředěný na výuku, potřebuje od učitele jen drobnou podporu;
- do společné práce se zapojuje, plní přidělené úkoly ve skupině, naslouchá druhým, přijímá rady a kritiku ochotně;
- je platným členem týmu.

Žák, který dosáhl dobré (průměrné) úrovně:

- základní učivo v podstatě ovládá, chyby odstraní s větší pomocí učitele;
- k pochopení učiva potřebuje vnější podporu učitele nebo spolužáka, pak dokáže uvést příklad;
- častěji si plete pojmy, vyjadřuje se méně přesně, odpovídá na jednoduché otázky stručně, s prezentací své práce potřebuje pomoci;
- výstupy práce vykazují průměrnou úroveň, jsou téměř kompletní, zapomíná pomůcky;
- přidělené úkoly plní, potřebuje pomoc, nechá si poradit, občas nedodrží termín;
- při výuce se zapojuje do části aktivit obtížněji;
- k zaujetí pro výuku potřebuje motivovat;
- v organizaci své práce není samostatný, vyžaduje dohled, obtížně hledá své místo v týmu, svěřené úkoly plní s dopomocí, přijímá rady a kritiku s menší ochotou;
- v týmu je částečně pasivním členem.

Žák, který dosáhl dostatečné (nízké) úrovně:

- základní učivo ovládá se značnými mezerami, potřebuje velkou pomoc učitele;
- s pochopením má potíže, dokáže vyjmenovat příklady, ale nerozumí principům;
- odpovídá jen na jednoduché otázky učitele s velkými problémy, je schopen prezentovat jen s velkou dopomocí;
- své výstupy má neúplné, nejsou upravené nebo obsahují více chyb, pomůcky často nenosí;
- při výuce se zapojuje jen do některých aktivit;
- obtížně plní zadané úkoly pouze pod stálou kontrolou, často nedodrží termín;
- s obtížemi věnuje pozornost výuce, vyžaduje velkou podporu a motivaci;
- splní jen jednoduché úkoly, které mu skupina přidělí, nerespektuje ostatní;
- v týmu je zcela pasivním členem.

Žák, který dosáhl nedostatečné úrovně:

- neovládá ani základní učivo;
- nerozumí tomu, jak věci fungují, nevnímá souvislosti mezi učivem a příklady ze života;
- při odpovědích na jednoduché otázky většinou chybuje, není schopen samostatně prezentovat;
- nemá v pořádku výstupy své práce, úkoly neplní, práce je nedbalá, nepřesná, většinou nemá připraveny pomůcky;
- do výuky se zpravidla nezapojuje, ignoruje zadání učitele, úkoly neplní ani po upozornění;
- o výuku projevuje nezájem navzdory podpoře a motivaci;
- při práci ve skupině ruší, nezapojuje se, nezáleží mu na výsledku spolupráce;
- pro tým je přítěží.

Matice pro vzájemné převádění slovního hodnocení a klasifikace

Ovládnutí učiva

1 – výborný	– ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	– ovládá
3 – dobrý	– v podstatě ovládá
4 – dostatečný	– ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	– neovládá

Myšlení

1 – výborný	– uvažuje pohotově, bystře, chápe souvislosti, přemýšlí samostatně
2 – chvalitebný	– uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	– menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	– nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	– odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Vyjadřování

1 – výborný	– výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	– celkem výstižné
3 – dobrý	– myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	– myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	– nevyjadřuje se samostatně, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí

1 – výborný	– užívá vědomostí a dovedností spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	– používá vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	– řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	– dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	– praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení

1 – výborný	– aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	– učí se svědomitě
3 – dobrý	– k učení a práci potřebuje občasnou podporu
4 – dostatečný	– malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	– pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Chování

- 1 – velmi dobré

Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- 2 - uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu, nebo se opakovaně

dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.1.1.6. Zásady sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení a jeho rozvoj je jednou z klíčových dovedností, na kterou se škola zaměřuje, je využíváno průběžně. Žáci jsou navykáni na situace, kdy vnějšímu hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet vlastní sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno. Sebehodnocení žáka má být podloženo argumentací a zpravidla předchází vnějšímu hodnocení podloženému argumentací. Učitel vede žáka k dovednosti hodnotit se ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje a individuálního pokroku, k dovednosti hodnocení zpřesňovat a vede je ke konkrétnějšímu popisování úrovně dosažení cílů. Sebehodnocení se využívá pro hodnocení postupu při nabývání znalostí, dovedností, získávání kompetencí a naplňování průřezových témat. Prostřednictvím sebehodnocení jsou všechny klíčové kompetence i rozvíjeny.

Sebehodnocení žáků je vyjadřováno různou formou verbální, písemnou či grafickou podle jejich schopností a aktuální situace, žáci jsou vedeni k systematickému a soustavnému hodnocení. Sebehodnocení je zaměřeno jak na popis samotného výsledku práce (podařilo ... nepodařilo se mi...), ale především procesu, kterým si žák prošel (v průběhu práce jsem využil..., přemýšlel..., vyhledal..., ptal se..., bylo pro mě těžké..., soustředil jsem se..., bránilo mi..., potřeboval bych...). Právě tyto informace jsou pro něj i pro učitele těmi nejdůležitějšími. Sebehodnocení se vždy vztahuje k určitému předem dohodnutému či stanovenému úkolu nebo úseku práce. Ten se odvíjí od cíle, který si žák s učitelem dohodl. Váže se na plánování (např. zvládnutí plánu, vypracování projektu – projektové práce, ročníkové práce, domácího úkolu, zvládnutí určitého úseku učiva). Jako metody sebehodnocení jsou využívány například: práce s chybou, diskuse, hodnoticí listy, dotazníky, portfolio, sebehodnoticí zápisy, deníky, písemné reflexe, kresby, apod.

Součástí rozvoje schopnosti sebehodnocení a podpory učení je také možnost žáků opravit neúspěšnou práci za předpokladu aktivní snahy dosáhnout zlepšení a domluvy s učitelem. Další z možností pro sebehodnocení žáka jsou individuální třídní schůzky Rodič-Učitel-Žák, při nichž žák představuje a hodnotí svou práci na základě portfolia.

7.1.1.7. Zásady hodnocení skupinové práce

Základní pohled na hodnocení práce ve skupině je založen na přístupu: úkol dostáváte společný, ale hodnotíme vás individuálně. Úspěch práce ve skupině se odvíjí od výkonu jednotlivců. Hodnotíme celý proces, spolupráci a komunikaci i přínos jednotlivých žáků. Hodnocení práce ve skupině se odvíjí také od vlastního sebehodnocení skupiny. Práce ve skupině se dá rozložit do jednotlivých kroků, dílčích dovedností. Snažíme se srozumitelně jednotlivé kroky pojmenovat a ty následně sledovat a hodnotit. Hodnocení něčeho tak proměnlivého, různorodého, jako je práce ve skupině, vyžaduje citlivost, individuální přístup. Rozvoj dovednosti práce ve skupině je jedním z hlavních cílů vzdělávání v naší škole. Součástí hodnocení práce ve skupině je sebehodnocení jejích členů se zvláštním důrazem na zhodnocení osobního přínosu pro skupinu.

HODNOCENÍ PRÁCE VE SKUPINĚ SLEDUJE TATO HLAVNÍ KRITÉRIA:

(Zařazení jednotlivých kritérií k posouzení skupinové práce je v kompetenci učitele, který přihlíží ke schopnostem a zkušenostem žáků a náročnosti daného úkolu)

a) obsah a rozsah

b) zpracování a prezentace

c) spolupráce a komunikace

Výborná úroveň:

- obsah a téma odpovídá zadání,
- informace jsou věcně správné,
- jsou použity správné pojmy,
- téměř se nevyskytují chyby,
- práce je doplněna např. obrázky, tabulkou, náčrtem...
- rozsah práce odpovídá zadání,
- prezentováno samostatně a z paměti, nebo s podporou poznámek,
- vyvozeny vlastní závěry a názory,
- uvedeny příklady ze života,
- práce má vhodnou strukturu, je upravená a uspořádaná,
- jazykově a pravopisně správně,
- práce je přínosná, zajímavá, kreativně zpracovaná,
- zdroje jsou přesně uvedeny,

- skupina spolupracuje, komunikuje a účelně si práci rozděluje,
- práce odevzdána v termínu.

Základní úroveň:

- obsah a téma v podstatě odpovídá zadání, jen malé odchylky,
- informace jsou většinou věcně správné,
- použity správné pojmy,
- občasné chyby jsou na upozornění odstraněny,
- rozsah práce se mírně liší, odchylka není výrazná,
- reprodukovány názory z informací, které měla skupina k dispozici,
- ke zhodnocení potřebuje podporu učitele,
- uvádí jen základní a jednoduché příklady ze života,
- prezentace je v podstatě přehledná, zpracovaná poměrně kvalitně,
- výstup ze společné práce je zaznamenán jen s malými chybami,
- zdroje jsou uvedeny dostatečně,
- skupina spolupracuje, komunikuje, při dělbě práce potřebuje částečnou podporu učitele,
- práce odevzdána v termínu.

Průměrná úroveň:

- obsah a téma se odchyluje od zadání,
- vyskytují se častěji věcné chyby,
- používá správné pojmy jen zřídka,
- chyby dokáže odstranit jen s výraznou podporou učitele,
- rozsah práce se liší od zadání, je výrazně menší nebo větší,
- používá pouze převzaté texty,
- zhodnotit svou práci dokáže skupina na základě návodných otázek učitele,
- jen minimálně svou práci propojuje s praxí a běžným životem,
- prezentace je špatně přehledná, chybí jasná struktura,
- výstup ze společné práce je zpracován ledabyle,
- zdroje informací jsou uvedeny nepřesně nebo nedostatečně,
- skupina komunikuje, při spolupráci a rozdělování úkolů potřebuje pomoc učitele,
- práce odevzdána v náhradním termínu.

Dostatečná úroveň:

- obsah a téma se odchyluje od zadání,
- vyskytují se zásadní věcné chyby,
- nejsou použity správné pojmy,
- chyby ani po upozornění neodstraněny,
- rozsah je minimální,
- práce odevzdána v druhém náhradním termínu,
- používá pouze převzaté texty,
- zhodnotit svou práci nedokáže ani na základě návodných otázek učitele,
- nedokáže svou práci propojit s praxí a běžným životem,
- prezentace je nepřehledná, chybí jasná struktura,
- výstup ze společné práce je „odbytý“,

- skupina obtížně komunikuje, bez podpory učitele se jí nedaří spolupracovat,
- zdroje informací nejsou uvedeny.

Nedostatečná úroveň:

- obsah a téma práce neodpovídá zadání,
- práce obsahuje zásadní věcné chyby,
- chyby nejsou opraveny ani s podporou učitele,
- rozsah práce neodpovídá zadání,
- skupina nekomunikuje a nespolupracuje,
- práce není dokončená.

7.1.2. KRITÉRIA HODNOCENÍ VE VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTECH

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření;
- předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Ve všech situacích, kdy je to v průběžném hodnocení výsledků vzdělávání možné a účelné, použije učitel při klasifikaci stupněm následující členění při hodnocení úrovně splnění úkolu (Jedná se zejména o testy, písemné práce škálově hodnocené apod.).

Stupeň klasifikace 1 = 90–100 % splněného zadání

Stupeň klasifikace 2 = 75–89 % splněného zadání

Stupeň klasifikace 3 = 45–74 % splněného zadání

Stupeň klasifikace 4 = 25–44 % splněného zadání

Stupeň klasifikace 5 = 0–24 % splněného zadání

7.1.2.1. Kritéria pro hodnocení v předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Integrované předměty, jejichž obsah je tvořen vzdělávacím obsahem více oborů, jsou hodnoceny na základě zvážení převažujícího zaměření předmětu výchovného či teoretického s přihlédnutím ke všem složkám.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti;
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,

- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost;
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim;
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu;
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky **ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření** se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v

jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

7.1.2.2. Kritéria pro hodnocení v předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výchova k občanství, výchova ke zdraví, pracovní činnosti a další odpovídající předměty dle školního vzdělávacího programu.

Integrovaný předmět Svět v souvislostech, jehož obsah je tvořen vzdělávacím obsahem více oborů, je hodnocen na základě zohlednění poměru zaměření předmětu výchovného či teoretického s přihlédnutím ke všem jeho složkám.

Vzhledem ke slovnímu hodnocení na I. stupni a části II. stupně je předmět Svět v souvislostech i přes svůj komplexní obsah hodnocen dostatečně detailně, popisující dosaženou úroveň ve všech dílčích oblastech.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu;
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace;
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti;
- kvalita projevu;
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně;
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti;
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky **ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření** se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

7.1.3. HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze obtíží nebo znevýhodnění. Způsob hodnocení a klasifikace žáka

vychází ze znalosti příznaků obtíží a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáka zvýrazňují pedagogičtí pracovníci motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel i s ostatními vyučujícími. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

7.1.4. KOMISIONÁLNÍ A OPRAVNÉ ZKOUŠKY

Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu;
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP ZV.

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.